

1984 : నాదెండ్ల భాస్కరరావు

రాంబాబు చౌదరి, రోడ్డు, భవనాలు

1984 : నందమూరి తారకరామావు

అన్నాబత్తుని సత్యనారాయణ, పౌరసరఫరాలు
వసంత నాగేశ్వరరావు, హోమ్
గాలి ముద్దు కృష్ణమనాయుడు, విద్య,
య.యస్.యస్. కోటేశ్వరరావు, వైద్యం

1987: నందమూరి తారకరామారావు

వసంత నాగేశ్వరరావు, వ్యవసాయం, మార్కెటింగ్
గాలి ముద్దుకృష్ణమనాయుడు, అడవులు
కోడెల శివప్రసాదరావు, హోమ్, సినిమాటోగ్రఫీ
దగ్గుబాటి వెంకటేశ్వరరావు, వైద్య, ఆరోగ్యం
తుమ్మల నాగేశ్వరరావు, చిన్న తరహా నీటి పారుదల

1989 : నందమూరి తారకరామారావు

యేర్నేని సీతాదేవి, విద్య
ధూళిపాళ్ల వీరయ్య చౌదరి, రెవిన్యూ
గుర్రం నారాయణప్ప, పౌరసరఫరా

1989 : మర్రి చెన్నారెడ్డి

మాగంటి రవీంద్రనాథ్ చౌదరి, దేవాదాయ

1990 : నేదురుమల్లి జనార్ధనరెడ్డి

వి.రాంభూపాల్ చౌదరి, సహకారం
మాదల జానకీరామ్, గనులు

1992 : కోట్ల విజయభాస్కరరెడ్డి

ఆలపాటి ధర్మారావు, హోం, జైళ్ళు
మాగంటి వరలక్ష్మి, స్త్రీ, శిశు సంక్షేమం
వేముల రాంభూపాల్ చౌదరి, భారీ పరిశ్రమలు

1994 : నందమూరి తారకరామావు

మాకినేని పెదరత్తయ్య, భారీ నీటి పారుదల
పరిటాల రవి. కార్మిక
దేవినేని రాజశేఖర్, ప్రాథమిక విద్య,
గాలి ముద్దుకృష్ణమనాయుడు, ఉన్నత విద్య
గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి
నారాచంద్రబాబు నాయుడు

1995 : నారా చంద్రబాబు నాయుడు

కోడెల శివప్రసాద్, పంచాయితీ రాజ్

తుమ్మల నాగేశ్వరరావు, భారీ నీటిపారుదల
నందమూరి హరికృష్ణ, రవాణా
నెట్టెం రఘురామ్, ఎక్సైజ్
దేవినేని రమణ, ప్రాథమిక విద్య

1996 : నారా చంద్రబాబు నాయుడు

గొట్టిపాటి హనుమంతరావు, పౌరసరఫరా
తుమ్మల నాగేశ్వరావు, చిన్న నీటి పారుదల
కోడెల శివప్రసాద్, భారీ నీటి పారుదల

1999 : నారా చంద్రబాబు నాయుడు

వడ్డె శోభనాద్రీశ్వరరావు, వ్యవసాయం, ఉద్యానవన
జాగర్లమూడి లక్ష్మి పద్మావతి, వాణిజ్య పన్నులు
తుమ్మల నాగేశ్వరరావు, ఎక్సైజ్
ఆలపాటి రాజేంద్రప్రసాద్, సాంకేతిక విద్య
మండవ వెంకటేశ్వరరావు, భారీ నీటిపారుదల
కోడెల శివప్రసాదరావు, పంచాయితీ రాజ్

1999 : నారా చంద్రబాబు నాయుడు

తుమ్మలనాగేశ్వరరావు, రోడ్లు, భవనాలు
వడ్డె నాగేశ్వరావు, వ్యవసాయం
కోడెల శివప్రసాద్, ఆరోగ్యం, పౌరసరఫరాలు
మండవ వెంకటేశ్వరావు, పాఠశాల విద్య
గ్రంథాలయాలు
దామచర్ల ఆంజనేయులు, దేవాదాయ

2004 : వై.యస్.రాజశేఖరరెడ్డి

పిన్నమనేని వెంకటేశ్వరరావు, గ్రామీణ నీటి సరఫరా
గల్లా అరుణకుమారి, వైద్యవిద్య, వైద్య భీమా
మాగంటి వెంకటేశ్వరరావు, చిన్న నీటి పారుదల

2009 : వైయస్. రాజశేఖరరెడ్డి

గల్లా అరుణకుమారి, వైద్య విద్య, భీమా

2009 : కొణిజేటి రోశయ్య

గల్లా అరుణకుమారి, వైద్యవిద్య, భీమా

2010 : యన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి

గల్లా అరుణకుమారి, వైద్య విద్య, భీమా

నీకు చేతనయితే గడిచిపోతున్న గంటలో అనంత కాలాన్ని వీక్షించు. - అరేబియన్ సామెత

కమ్మ శాసన సభ్యులు

నైజాం ప్రాంతం - 1951

ఖమ్మం : బుగ్గవీటి కృష్ణయ్య
 జనగామ : యస్.వి.నరసయ్య
 డిచ్పల్లి : ముప్పలనేని శ్రీనివాసరావు
 మధిర : కొండబోలు వెంకయ్య
 మహబూబాబాద్ : కన్నెకంటి శ్రీనివాసరావు
 వేంసూరు : కందిమళ్ల రామకృష్ణరావు
 హుజూరాబాద్ : పొన్నమనేని నారాయణరావు

1952 : ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రం

ఆత్మకూరు : గంగా చిన కొండయ్య
 ఉదయగిరి : కోవి రామయ్య చౌదరి
 ఏలూరు : గారపాటి సత్యనారాయణ
 ఒంగోలు : కసుకుర్తి మాలకొండయ్య
 ఒంగోలు : మాదల నారాయణస్వామి
 కంకిపాడు : మైనేని లక్ష్మణస్వామి
 కంచికచర్ల : వాసిరెడ్డి రామారావు
 కందుకూరు : నల్లమోతు చెంచు రామానాయుడు
 కళ్యాణదుర్గ : సంధ్ర నారాయణప్ప
 కైకలూరు : ఆలూరు వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం
 కొవ్వూరు : పిన్నమనేని శ్రీరామచంద్రరావు
 గుడివాడ: కాట్రగడ్డ రాజగోపాలరావు
 చంద్రగిరి : కట్టా ఆదికేశవులు నాయుడు
 చింతలపూడి : మోటపర్తి కునేరావు
 చిలకలూరిపేట : కరణం రంగారావు
 తణుకు : చిట్టూరి ఇంద్రయ్య
 తాడిపత్రి : చల్లా సుబ్బారాయుడు
 తెనాలి : ఆలపాటి వెంకట్రామయ్య
 దివి : చంద్ర రామలింగయ్య
 నరసరావుపేట: నల్లపాటి వెంకటరామయ్య
 పామర్రు : యస్.బి.పి. పఠాభిరామారావు
 పొన్నూరు : కొల్లా వెంకయ్య
 బళ్లారి : ముండ్రూరు గంగప్ప

బాపట్ల : వాసిరెడ్డి శ్రీకృష్ణ
 బూరుగుపూడి: నీరుకొండ వెంకటరామారావు
 బెల్లంకొండ : బాపయ్యచౌదరి
 ముడుగోల్ : గాంగేయనాయుడు
 రాజమండ్రి : చిట్టూరి ప్రభాకరచౌదరి
 రావూరు: దండమూడి దశరథరామయ్య నాయుడు
 రామచంద్రపురం : కె.పఠాభిరామయ్య

1955 ఆంధ్ర మొత్తం సీట్లు 167

అద్దంకి : నాగినేని వెంకయ్య
 అమ్మనబ్రోలు : జాగర్లమూడి చంద్రమౌళి
 ఉయ్యూరు : కాకాని వెంకటరత్నం
 కంకిపాడు : చాగర్లమూడి రామకోటయ్య
 కంచికచర్ల : మాగంటి రామయ్య
 కందుకూరు: దివి కొండయ్య చౌదరి
 కొండెపి : నల్లమోతు చెంచురామానాయుడు
 కొవ్వూరు : అల్లూరి బాపినీడు
 గుడివాడ: అడుసుమల్లి వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం
 గుత్తి : సంధ్ర నారాయణప్ప
 గురజాల : మండవ బాపయ్య చౌదరి
 తణుకు : ముళ్లపూడి హరిశ్చంద్రప్రసాద్
 తవనంపల్లి : పాతూరి రాజగోపాల్నాయుడు
 తాడిపత్రి : చల్లా సుబ్బారాయుడు
 తాడేపల్లి గూడెం : నంబూరి శ్రీనివాసరావు
 తెనాలి : ఆలపాటి వెంకట్రామయ్య
 దివి : యార్లగడ్డ శివరామప్రసాద్
 దుగ్గిరాల : పుతుంబాక శ్రీరాములు
 దెందులూరు: మూల్పూరి రంగయ్య
 నరసరావుపేట: నల్లపాటి వెంకట్రామయ్య
 పరుచూరు : కొల్లా రామయ్య
 పామర్రు : యస్.బి.పి. పఠాభిరామారావు
 పెదకాకాని : గింజుపల్లి బాపయ్య
 పొన్నూరు : గోవాడ పరంధామయ్య
 పోలవరం : పుసులూరి కోదండరామయ్య
 బందరు : కొల్లిపర వెంకటరమణయ్య
 బూరుగుపూడి : నీరుకొండ వెంకటరామారావు

నీవు నన్ను ఏది అడిగినా ఇస్తాను, సమయం తప్ప. - నెపోలియన్

మారుటూరు : బండ్లమూడి వెంకటశివయ్య
 మైలవరం : వెల్లంకి విశ్వేశ్వరరావు
 యేపంజేరి: యస్.పి.చెంగల్రాయనాయుడు
 వినుకొండ : నలబోలు గోవిందరాజులు
 వేమూరు : కల్లూరి చంద్రమౌళి

1957 నైజామ్ మొత్తం సీట్లు - 85

ఖమ్మం: తేళ్ల లక్ష్మీకాంతమ్మ
 చెన్నూరు : శాకమూరి కృష్ణప్రసాదరావు
 పాల్వంచ : సుదర్శనరావు
 బోదన్ : ముప్పలనేని శ్రీనివాసరావు

1962 మొత్తం సీట్లు 295

అద్దంకి : పాటిబండ్ల రంగనాయకులు
 అమ్మనబ్రోలు : సూదనగుంట సింగయ్య
 అవనిగడ్డ : యార్లగడ్డ శివరామప్రసాద్
 ఆలంపూర్ : తిరువీధుల చంద్రశేఖర్ రెడ్డి
 ఉయ్యూరు : కాకాని వెంకటరత్నం
 ఉరవకొండ: గుర్రం చిన వెంకన్న
 ఎల్లందు : గోగినేని సత్యనారాయణ
 ఏలూరు : అత్తులూరి సర్వేశ్వరరావు
 ఒంగోలు :బొల్లినేని వెంకట లక్ష్మీనారాయణ
 కంకిపాడు : చెన్నుపాటి రామకోటయ్య
 కందుకూరు : నల్లమోతు చెంచురామా నాయుడు
 కొండెపి : చాగంటి రోశయ్య నాయుడు
 కొవ్వూరు : అల్లూరి బాపిసీడు
 ఖమ్మం : నల్లమల ప్రసాదరావు
 గుంటూరు -1 : కనపర్తి నాగయ్య
 గుంటూరు -2: చేబ్రోలు హనుమయ్య
 చిత్తూరు : చెరుకూరి దొరస్వామి నాయుడు
 చీరాల : జాగర్లమూడి నారాయణ చౌదరి
 తణుకు : ముళ్లపూడి హరిశ్చంద్రప్రసాద్
 తవనంపల్లి : పాతూరి రాజగోపాలనాయుడు
 తాడేపల్లిగూడెం: అల్లూరి కృష్ణారావు
 తెనాలి: ఆలపాటి వెంకట్రామయ్య
 దెందులూరు : మోటపర్తి రామమోహనరావు
 ధర్మవరం: పి.వెంకటేశ్వర చౌదరి

నందిపాడు : కోవి రామయ్య చౌదరి
 నరసరావుపేట : చాపలమడుగు రామయ్య చౌదరి
 పామర్రు : యస్.బి.పి. పఠాభిరామారావు
 పెదకాకాని : పంగులూరి కోటేశ్వరరావు
 పొదిలి: కాటూరి నారాయణస్వామి
 పొన్నూరు : నన్నపనేని వెంకట్రావు
 బాన్స్వాడ : ముప్పలనేని శ్రీనివాసరావు
 బాపట్ల : కొమ్మినేని వెంకటేశ్వరరావు
 మంగళగిరి : వేములపల్లి శ్రీకృష్ణ
 మధిర : దుగ్గినేని వెంకయ్య
 ముదినేపల్లి : బొప్పన హనుమంతరావు
 మైలవరం : వెల్లంకి విశ్వేశ్వరరావు
 రాజమండ్రి : పోతుల వీరభద్రరావు
 రేపల్లె : కొరటాల సత్యనారాయణ
 వేమూరు : కల్లూరి చంద్రమౌళి

1967 మొత్తం సీట్లు 287

అనపర్తి : వల్లూరి రామచంద్రరావు
 అవనిగడ్డ : యార్లగడ్డ శివరామప్రసాద్
 ఆలంపురం : తిరువీధుల చంద్రశేఖరరెడ్డి
 ఇల్లెందు : గోగినేని సత్యనారాయణరావు
 ఉదయగిరి : ధనేకుల నరసింహం
 ఉయ్యూరు : కడియాల వెంకటేశ్వరరావు
 ఉరవకొండ : గుర్రం చిన వెంకన్న
 కంకిపాడు : అక్కినేని భాస్కరరావు
 కందుకూరు : నల్లమోతు చెంచురామానాయుడు
 కావలి: గొట్టిపాటి సుబ్బయ్యనాయుడు
 కొండెపి : చాగంటి రోశయ్య నాయుడు
 కొవ్వూరు : కె.బి.నాయుడు
 గన్నవరం: వెలువోలు సీతారామయ్య
 గుంటూరు -2 : చేబ్రోలు హనుమయ్య
 గుడివాడ : యం.కె.దేవి
 గురజాల: కె.వెంకటేశ్వర్లు
 చింతలపూడి : గద్దె విష్ణుమూర్తి
 చిత్తూరు : దేవాభిక్తుని అంజనేయులు నాయుడు
 చిలకలూరిపేట: కందిమళ్ల బుచ్చయ్య

నీవు జీవితాన్ని ప్రేమిస్తున్నావా? అయితే కాలాన్ని వృధా చేయకు. జీవితం సమయంతో నిర్మింబడింది. - బెంజిమెన్ ఫ్రాంక్లిన్

తణుకు : గన్నమనేని సత్యనారాయణ
 తాడికొండ : గద్దె వెంకటరత్నయ్య
 తాడిపత్రి : చల్లా సుబ్బారాయుడు
 తాడేపల్లిగూడెం: అల్లూరి కృష్ణారావు
 తెనాలి : దొడ్డపనేని ఇందిర
 దర్శి : రావిపాటి మహానంద
 దెందులూరు : మోటపర్తి రామమోహనరావు
 నగరి : కిలారు గోపాలనాయుడు
 పుత్తూరు : జి.శివయ్య
 పెద్దాపురం : ఉండవల్లి నారాయణమూర్తి
 పొదిలి: కాటూరి నారాయణస్వామి
 పొన్నూరు : పాములపాటి అంకినీడు ప్రసాద్
 ప్రత్తిపాడు : మన్నె చిననాగయ్య
 బాన్స్ వాడ : ముప్పలనేని శ్రీనివాసరావు
 బాపట్ల : కాపాల సూర్యప్రకాశరావు
 బూరుగుపూడి: డి.వి. కాండ్ర
 మంగళగిరి : టి.యన్.రావు
 మధిర : దుగ్గిన వెంకయ్య
 ముదినేపల్లి : కాజ రామనాథం
 మైలవరం : చనుమోలు వెంకట్రావు
 రాజమండ్రి: చిట్టూరి ప్రభాకర చౌదరి
 వినుకొండ : భవనం జయప్రద
 వేమూరు : యడ్లపాటి వెంకట్రావు
 హిందూపురం : ఎ. కాటగుంట
 హుజూర్ నగర్ : ఏ.ఆర్.వి.డి.రావు

1972 మొత్తం సీట్లు 287

అనపర్తి: వల్లూరు రామకృష్ణ చౌదరి
 ఆత్మకూరు : కంచెర్ల శ్రీహరినాయుడు
 ఆలంపూరు : తిరువీధుల చంద్రశేఖరరెడ్డి
 ఉయ్యూరు : కనకమేడల రంగారావు
 కంకిపాడు : అక్కినేని భాస్కరరావు
 కావలి : గొట్టిపాటి కొంపనాయుడు
 కొండెపి : దివి శంకరయ్య
 చింతలపూడి : నన్నపనేని కోటేశ్వరరావు
 చిత్తూరు : దేవాభక్తుని ఆంజనేయులు నాయుడు

జగ్గయ్యపేట : రాజా వాసిరెడ్డి జి.కె.యం.ప్రసాద్
 తణుకు : గన్నమనేని సత్యనారాయణ
 తాడికొండ : వి.రత్నయ్య
 తాడిపత్రి : చల్లా సుబ్బారాయుడు
 తెనాలి : దొడ్డపనేని ఇందిర
 దెందులూరు : మోటపర్తి రామమోహనరావు
 ధర్మవరం : పి.సి.చౌదరి
 నందిగామ : వసంత నాగేశ్వరావు
 నగరి : కిలారు గోపాలనాయుడు
 పరుచూరు : మద్దుకూరి నారాయణరావు
 పామర్రు : కమలాదేవి గౌతమ్
 పాల్వంచ : చేకూరి కాశయ్య
 పొదిలి : కాటూరి నారాయణస్వామి
 పొన్నూరు : దొప్పలపూడి రంగారావు
 బాన్స్ వాడ : ముప్పలనేని శ్రీనివాసరావు
 బూరుగుపూడి : కొర్పు రామచంద్రరావు
 మంగళగిరి : వేములపల్లి శ్రీకృష్ణ
 మధిర : దుగ్గినేని వెంకట్రామమ్మ
 ముదినేపల్లి : కాజ రామనాథం
 మైలవరం : చనుమోలు వెంకట్రావు
 రాజమండ్రి : బత్తుల మల్లికార్జునరావు
 రాజోలు: బిక్కిన గోపాలకృష్ణారావు
 రావూరు : నువ్వల వెంకటరత్నం నాయుడు
 వినుకొండ : భవనం జయప్రద
 వేమూరు : యడ్లపాటి వెంకట్రావు
 సంపర: చెరుకువాడ వెంకటరత్నం

1978 మొత్తం సీట్లు 294

అద్దంకి : కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి
 అనంతపురం : బి.టియల్. యన్. చౌదరి
 ఉంగుటూరు : కడియాల సత్యనారాయణ
 ఉదయగిరి : ముప్పవరపు వెంకయ్యనాయుడు
 ఉయ్యూరు : వడ్డె శోభనాద్రీశ్వరరావు
 ఉరవకొండ : రాయల వేమన
 కందుకూరు : దివి కొండయ్య చౌదరి
 కుప్పం : బి.ఆర్.దొరస్వామి నాయుడు

నిమిషాలను జాగ్రత్తగా వాడుకో. గంటలు వాటికవే జాగ్రత్త పడతాయి. - ఎల్ ఆఫ్ చెస్టర్ ఫీల్డ్

కొండెపి : గుండపనేని పథాభిరామస్వామి
 కొత్తగూడె : చేకూరి కాశయ్య
 గుత్తి : కె.వెంకట్రామయ్య
 గురజాల : గడిపూడి మల్లకార్జునరావు
 చంద్రగిరి : నారా చంద్రబాబు నాయుడు
 చింతలపూడి : గద్దె వెంకటేశ్వరరావు
 చిత్తూరు : యన్.పి. వెంకటేశ్వర చౌదరి
 చిలకలూరిపేట : సోమేపల్లి సాంబయ్య
 జగ్గయ్యపేట : బొడ్డులూరు రామారావు
 తణుకు : కంటిపూడి అప్పారావు
 తెనాలి : దొడ్డపనేని ఇందిర
 ధర్మవరం : గోనుగుంట అనంతరెడ్డి
 నందిగామ : ముక్కపాటి వెంకటేశ్వరరావు
 నూజివీడు : పాలడుగు వెంకట్రావు
 పర్చూరు : మద్దుకూరి నారాయణరావు
 పుత్తూరు : కె.బి.సిద్దయ్య
 పెద్దాపురం : ఉండవల్లి నారాయణమూర్తి
 పొన్నూరు : గోగినేని నాగేశ్వరరావు
 బాస్ వాడ : ముప్పలనేని శ్రీనివాసరావు
 మారుటూరు : జాగర్లమూడి చంద్రమౌళి
 మిర్యాలగూడ : ఆరిబండి లక్ష్మీనారాయణ
 ముదినేపల్లి : పిన్నమనేని కోటేశ్వరరావు
 మైలవరం : చనుమోలు వెంకట్రావు
 రాపూరు : నువ్వుల వెంకటరత్నం నాయుడు
 రేపల్లె : కొరటాల సత్యనారాయణ
 విజయవాడ తూర్పు: నాదెండ్ల భాస్కరరావు
 వినుకొండ : అవుదారి వెంకటేశ్వర్లు
 వేమూరు : యడ్లపాటి వెంకట్రావు
 శ్రీకాళహస్తి : ఉన్నం సుబ్రహ్మణ్యం నాయుడు
 సత్తెనపల్లి : డా॥ రావెల వెంకట్రావు
 సుజాతా నగర్ : బుగ్గవరపు సీతారామయ్య
 హిమయత్ నగర్ : తేళ్ల లక్ష్మీకాంతమ్మ

1984 మొత్తం సీట్లు 294

అద్దంకి : బాచిన చెంచుగరటయ్య
 అనంతపురం : దేవినేని నారాయణస్వామి

అలంపురం : తిరువీధుల రజనిబాబు
 ఆలమూరు : వల్లూరు నారాయణమూర్తి
 ఇచ్చాపురం : మండవ వెంకటకృష్ణారావు
 ఉంగుటూరు : కటమనేని శ్రీనివాసరావు
 ఉదయగిరి : ముప్పవరపు వెంకయ్యనాయుడు
 ఒంగోలు: పొనుగుబాటి కోటేశ్వరరావు
 కంకిపాడు : దేవినేని రాజశేఖర్
 కర్నూలు : వేముల రాంభూపాల్ చౌదరి
 కావలి : పాతళ్లపల్లి వెంగళరావు
 కుప్పం : ఆర్. రంగస్వామి నాయుడు
 కొత్తగూడెం : కోనేరు నాగేశ్వరరావు
 కొవ్వూరు : పెండ్లాల వెంకట కృష్ణారావు
 కోదాడ: వీరేపల్లి లక్ష్మీనారాయణరావు
 గన్నవరం : ముసునూరు రత్నబోస్
 గుడివాడ : నందమూరి తారకరామారావు
 గుత్తి : పత్తి రాజగోపాల్
 గోరంట్ల : వేలూరు కేశన్న
 చంద్రగిరి : మేడసాని వెంకట్రావు నాయుడు
 చిత్తూరు : యన్. పాపుదేసి రూస్సీలక్ష్మి
 చిలకలూరిపేట : డా॥ కాజా కృష్ణమూర్తి
 జగ్గయ్యపేట : అక్కినేని లోకేశ్వరరావు
 డిచ్పల్లి : మాండవ ధామస్ చౌదరి
 తణుకు : చిట్టూరి వెంకటేశ్వరరావు
 తిరుపతి : యన్.టి.రామారావు
 తెనాలి : అన్నాబత్తుని సత్యనారాయణ
 దర్శి : కాటూరి నారాయణ స్వామి
 దెందులూరు : గారపాటి సాంబశివరావు
 నందిగామ : వసంత నాగేశ్వరరావు
 నరసరావుపేట : కోడెల శివప్రసాదరావు
 పరుచూరు : దగ్గుబాటి చౌదరి
 పుత్తూరు : గాలి ముద్దు కృష్ణమనాయుడు
 పెద్దాపురం : బలుసు రామారావు
 పొన్నూరు : ధూళిపాళ్ల వీరయ్య చౌదరి
 ప్రత్తిపాడు : మాకినేని పెదరత్తయ్య
 బూరుగుపూడి : పెండుర్తి సాంబశివరావు

బోదన్ : డి. సాంబశివరావు
 మంగళగిరి : యం.యస్.కోటేశ్వరరావు
 మదనపల్లి : రాటకొండ నారాయణరెడ్డి
 మాచర్ల : కొర్రపాటి సుబ్బారావు
 మారుటూరు : గొట్టిపాటి హనుమంతరావు
 ముదినేపల్లి : పిన్నమనేని కోటేశ్వరరావు
 మైలవరం : నిమ్మగడ్డ సత్యనారాయణ
 రాజమండ్రి : గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి
 రేపల్లె : యడ్ల వెంకట్రావు
 విజయవాడ తూర్పు : అడుసుమల్లి జయప్రకాష్
 వినకొండ : గంగినేని వెంకటేశ్వరరావు
 వేమూరు : నాదెండ్ల భాస్కరరావు
 సత్తెనపల్లి : నన్నపనేని రాజకుమారి
 సనత్ నగర్ : కాట్రగడ్డ ప్రసూన
 సిర్పూరు : కొడాలి వెంకట నారాయణరావు

1985 మొత్తం సీట్లు 294

అద్దంకి : బాచిన చెంచు గరటయ్య
 ఆలమూరు : వల్లూరి నారాయణమూర్తి
 ఇచ్ఛాపురం : యం.వి.కృష్ణారావు
 ఉంగుటూరు : కంటమనేని శ్రీనివాసరావు
 ఉయ్యూరు : అన్నె బాబురావు
 ఉరవకొండ : గుర్రం నారాయణప్ప
 ఒంగోలు : పొనుగుబాటి కోటేశ్వరరావు
 కంకిపాడు : దేవినేని రాజశేఖర్
 కర్నూలు : వేముల రాంభూపాల్ చౌదరి
 కుప్పం : యన్.రంగస్వామి నాయుడు
 కొండెపి : ఉండపనేని అచ్యుతకుమార్
 కొత్తగూడెం : కోనేరు నాగేశ్వరరావు
 కొవ్వూరు : పెండ్యాల వెంకటకృష్ణారావు
 గన్నవరం : మూల్పూరు బాలకృష్ణారావు
 గుడివాడ : నందమూరి తారకరామారావు
 గోరంట్ల : వేలూరి కేశన్న
 చంద్రగిరి : యన్.ఆర్. జయదేవనాయుడు
 చిలకలూరిపేట : సోమేపల్లి సాంబయ్య
 చీరాల : సజ్జా చంద్రమౌళి

జగ్గయ్యపేట : నెట్టెం రఘురామ్
 డిచ్పల్లి : మండవ వెంకటేశ్వరరావు
 తణుకు : ముళ్లపూడి వెంకటకృష్ణారావు
 తెనాలి : అన్నాబత్తుని సత్యనారాయణ
 దుగ్గిరాల : ఆలపాటి ధర్మారావు
 దెందులూరు : గారపాటి సాంబశివరావు
 నందిగామ : వసంత నాగేశ్వరరావు
 నరసరావుపేట : డా॥ కోడెల శివప్రసాదరావు
 నల్గొండ : నందమూరి తారకరామారావు
 పరుచూరు : డా॥ దగ్గుబాటి వెంకటేశ్వరరావు
 పుత్తూరు : గాలి ముద్దుకృష్ణమనాయుడు
 పెందుర్తి : ఆళ్ల రామచంద్రరావు
 పెదకూరపాడు : డా॥ కాసరనేని సదాశివరావు
 పెద్దాపురం : బలుసు రామారావు
 పొన్నూరు : ధూళిపాళ్ల వీరయ్య చౌదరి
 ప్రత్తిపాడు : డా॥ మాకినేని పెద రత్తయ్య
 బాన్స్వాడ : సూర్యదేవర వి.యల్.నరసింహారావు
 బూరుగుపూడి : పెందుర్తి సాంబశివరావు
 మంగళగిరి : డా॥ యం.యస్.యస్.కోటేశ్వరరావు
 మదనపల్లి : రాటకొండ నారాయణరెడ్డి
 మధిర : బోడేపూడి వెంకటేశ్వరరావు
 మార్పూరు : కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి
 మిర్యాలగూడ : ఆరిబండి లక్ష్మీనారాయణ
 ముదినేపల్లి : యర్నేని సీతాదేవి
 మైలవరం : చనుమోలు వెంకట్రావు
 రాజమండ్రి : గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి
 రేపల్లె : యడ్ల వెంకట్రావు
 వినకొండ : గంగినేని వెంకటేశ్వరరావు
 వేమూరు : డా॥ కొడాలి వీరయ్య
 సత్తుపల్లి : తుమ్మల నాగేశ్వరరావు
 సత్తెనపల్లి : పుతుంబాక వెంకటపతి
 సిర్పూర్ : కె.వి. నారాయణరావు
 హిందుపూర్ : నందమూరి తారకరామారావు

కాలం శబ్దంచేయకుండా అరగదీసే ఆకురాయి వంటిది. - ఇంగ్లీషు సామెత

1989 మొత్తం సీట్లు 294

అద్దంకి : జాగర్లమూడి రాఘవరావు
 ఇచ్చాపురం : మండవ వెంకటకృష్ణారావు
 ఉంగుటూరు : చావరామకృష్ణారావు
 ఉదయగిరి : మాదాల జానకిరామ్
 కంకిపాడు : దేవినేని రాజశేఖర్
 కనిగిరి : ఇరిగినేని తిరుపతి నాయుడు
 కర్నూలు : వేముల రాంభూపాల్ చౌదరి
 కుప్పం : నారా చంద్రబాబు నాయుడు
 కొండెపి : గుండపనేని అచ్యుతకుమార్
 కొవ్వూరు : పెండ్యాల వెంకటకృష్ణారావు
 గన్నవరం : ముసునూరు రత్నబోస్
 చంద్రగిరి : గల్లా అరుణ
 చిలకలూరిపేట : డా॥ కందిమళ్ళ జయమ్మ
 జగ్గయపేట : నెట్టెం రఘరామ్
 డిచ్పల్లి : మండవ వెంకటేశ్వరరావు
 తణుకు : ముళ్లపూడి వెంకటకృష్ణారావు
 తెనాలి : నాదెండ్ల భాస్కరరావు
 దెందులూరు : మాగంటి రవీంద్రనాథ్ చౌదరి
 దెందులూరు : మాగంటి వరలక్ష్మి
 నందిగామ : ముక్కపాటి వెంకటేశ్వరరావు
 నరసరావుపేట : డా॥ కోడెల శివప్రసాద్
 నూజివీడు : పాలడుగు వెంకట్రావు
 పర్చూరు : డా॥ దగ్గుబాటి వెంకటేశ్వరరావు
 పుత్తూరు : గాలి ముద్దుకృష్ణమనాయుడు
 పొన్నూరు : చిట్టినేని వెంకట్రావు
 ప్రత్తిపాడు : డా॥ మాకినేని పెదరత్నయ్య
 మధిర : బోడేపూడి వెంకటేశ్వరరావు
 మాచర్ల : నిమ్మగడ్డ శివరామప్రసాద్
 మార్పూరు : కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి
 ముదినేపల్లి : పిన్నమనేని కోటేశ్వరరావు
 మైలవరం : కోమటి భాస్కరరావు
 రాపూరు : సువ్వుల వెంకటరత్నం నాయుడు
 విజయవాడ తూర్పు : చెన్నుపాటి రత్నకుమారి
 వినకొండ : నన్నపనేని రాజకుమారి
 వేమూరు : ఆలపాటి ధర్మారావు
 హిందూపురం : నందమూరి తారకరామారావు

1994 మొత్తం సీట్లు 294

అద్దంకి: బాచిన చెంచు గరటయ్య
 ఆత్మకూరు : కొమ్మి లక్ష్మయ్య నాయుడు
 ఆదోని : మీనాక్షి నాయుడు
 ఆలమూరు : వి.వి.యస్. చౌదరి
 ఉంగుటూరు : కొండ్రెడ్డి విశ్వనాథం
 ఉయ్యూరు : అన్నె బాబూరావు
 ఉరవకొండ : పయ్యాల కేశన్న
 ఒంగోలు : ఈదర హరిబాబు
 కంకిపాడు : దేవినేని రాజశేఖర్
 కందుకూరు : దివి శివరామ్
 కంబం : చప్పిడి వెంగయ్య
 కుప్పం : నారా చంద్రబాబు నాయుడు
 కొండెపి : దామచర్ల ఆంజనేయులు
 కొత్తగూడెం: కోనేరు నాగేశ్వరరావు
 కొవ్వూరు : పెండ్యాల వెంకటకృష్ణారావు
 ఖమ్మం : పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు
 గన్నవరం : గద్దె రామమోహనరావు
 గుడివాడ : రావి వెంకటేశ్వరరావు
 గుడివాడ : రావి శోభనాద్రి చౌదరి
 గురజాల : యరపతినేని శ్రీనివాసరావు
 చంద్రగిరి : నారా రామమూర్తి నాయుడు
 చిలకలూరిపేట : సోమేపల్లి సాంబయ్య
 చీపురుపల్లి : గద్దె బాబూరావు
 జగ్గయ్యపేట : నెట్టెం రఘురామ్
 డిచ్పల్లి : మండవ వెంకటేశ్వరరావు
 తణుకు : ముళ్లపూడి వెంకట కృష్ణారావు
 తెనాలి : రావి రవీంద్రనాథ్
 దెందులూరు : గారపాటి సాంబశివరావు
 ధర్మవరం : గుత్తా వెంకటనాయుడు
 నందిగామ : దేవినేని వెంకట రమణ
 నరసరావుపేట : డా॥ కోడెల శివప్రసాదరావు
 పుత్తూరు : గాలి ముద్దు కృష్ణమ నాయుడు
 పెందుర్తి : మానం ఆంజనేయులు
 పెద్దాపురం : బొడ్డు భాస్కర రామారావు

పెనుకొండ : పరిటాల రవీంద్ర
 పొన్నూరు : ధూళిపాళ్ల నరేంద్రకుమార్
 ప్రత్తిపాడు : మాకినేని పెదరత్తయ్య
 బాపట్ల : ముప్పలనేని శేషగిరిరావు
 బూరుగుపూడి : కోర్పు వెంకటరామకృష్ణ
 మంగళగిరి : నిమ్మగడ్డ రామమోహనరావు
 మదనపల్లి : రాటకొండ కృష్ణసాగర్
 మధిర : బోడేపూడి వెంకటేశ్వరరావు
 మరుటూరు : గొట్టిపాటి హనుమంతరావు
 ముదినేపల్లి : ఎర్రేని సీతాదేవి
 మైలవరం: జొష్టి రమేష్బాబు
 రాజమండ్రి: గోరంట్ల బుచ్చయ్యచౌదరి
 రేపల్లె : ముమ్మనేని వెంకటసుబ్బయ్య
 వరంగల్ :దోనెపూడి రమేష్బాబు
 విజయవాడ తూర్పు: చనుమోలు రత్నకుమారి
 వినకొండ : వీరపనేని యల్లమందరావు
 వేమూరు : ఆలపాటి రాజేంద్రప్రసాద్
 సత్తుపల్లి : తుమ్మల నాగేశ్వరరావు
 హిందూపురం : నందమూరి తారకరామారావు

1999 మొత్తం సీట్లు 294

అద్దంకి : బాచిన చెంచు గరటయ్య
 ఆత్మకూరు : బొల్లినేని కృష్ణయ్య
 ఆదోని : కె. మీనాక్షి నాయుడు
 ఆలమూరు : వి.వి.వి. యస్. చౌదరి
 ఇచ్ఛాపురం : మండవ వెంకటేశ్వరరావు
 ఉంగుటూరు : కొండ్రెడ్డి విశ్వనాథం
 ఉయ్యూరు : అన్నె బాబురావు
 ఉయ్యూరు : అన్నె విజయలక్ష్మి
 కంకిపాడు : యలమంచిలి నాగేశ్వరరావు
 కందుకూరు : దివి శివరామ్
 కనిగిరి : ఇరిగినేని తిరుపతి నాయుడు
 కుప్పం : నారా చంద్రబాబు నాయుడు
 కైకలూరు : ఎర్రేని రాజా రామచందర్
 కొండెపి : దామచర్ల ఆంజనేయులు
 గన్నవరం : దాసరి వెంకటబాలవర్ధనరావు

గుడివాడ : రావి హరిగోపాల్
 చంద్రగిరి : గల్లా అరుణకుమారి
 చీపురుపల్లి : గద్దె బాబూరావు
 డిచ్పల్లి : మండవ వెంకటేశ్వరరావు
 తణుకు : యలవర్తి తిమ్మరాజు
 తెనాలి : గోగినేని ఉమ
 దెందులూరు : గారపాటి సాంబశివరావు
 నందిగామ : దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు
 నరసరావుపేట : డా॥ కొడెల శివప్రసాద్
 పర్చూరు : జాగర్లమూడి లక్ష్మీ పద్మావతి
 పెద్దాపురం : బొడ్డు భాస్కర రామారావు
 పెనుకొండ : పరిటాల రవీంద్ర
 పొన్నూరు : ధూళిపాళ్ల నరేంద్ర
 ప్రత్తిపాడు : డా॥ మాకినేని పెదరత్తయ్య
 బూరుగుపూడి : కోర్పు అచ్చమాంబ
 మదనపల్లి : రాటకొండ శోభ
 మధిర : కొండబాల కోటేశ్వరరావు
 మార్పూరు : గొట్టిపాటి నరసయ్య
 ముదినేపల్లి : పిన్నమనేని వెంకటేశ్వరరావు
 మైలవరం : వడ్డె శోభనాద్రీశ్వరరావు
 రాజమండ్రి : గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి
 రేపల్లె : ముమ్మనేని వెంకటసుబ్బయ్య
 వినకొండ : డా॥ వీరపనేని యల్లమందరావు
 విశాఖపట్నం : కంభంపాటి హరిబాబు
 వేమూరు : ఆలపాటి రాజేంద్రప్రసాద్
 సత్తుపల్లి : తుమ్మల నాగేశ్వరరావు
 సత్తెనపల్లి : యలమంచిలి వీరాంజనేయులు
 హిందుపురం : సి.సి. వెంకట్రాముడు

2004 మొత్తం సీట్లు 294

అద్దంకి : కరణం బాలరామ్
 ఆత్మకూరు : కొమ్మి లక్ష్మయ్య నాయుడు
 ఆలమూరు : బిక్కిన కృష్ణార్జునచౌదరి
 ఉరవకొండ : పయ్యప్పల కేశవ్
 కంకిపాడు: దేవినేని రాజశేఖర్
 కనిగిరి : ఇరిగినేని తిరుపతి నాయుడు

ఎక్కువగా తెలుసుకున్న వాడు వృధా చేసిన కాలం గురించి ఎక్కువ దుఃఖిస్తాడు.

కుప్పం : నారాచంద్రబాబు నాయుడు
 కైకలూరు : ఎర్నేని రాజు రామచందర్
 కొండెపి: పోతుల రామారావు
 కొవ్వూరు: పెండ్యాల కృష్ణబాబు
 ఖమ్మం: తమ్మినేని వీరభద్రం
 గుడివాడ : కొడాలి వెంకటేశ్వరరావు
 చంద్రగిరి : గల్లా అరుణకుమారి
 చింతలపూడి : ఘంటా మురళీకృష్ణ
 చిలకలూరిపేట : మర్రి రాజశేఖర్
 తణుకు : చిట్టూరి బాపినీడు
 తెనాలి : నాదెండ్ల మనోహర్
 దెందులూరు : మాగంటి వెంకటేశ్వరరావు
 ధర్మవరం : గోనుగుంట్ల జయలక్ష్మమ్మ
 నందిగామ: దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు
 పర్చూరు : దగ్గుబాటి వెంకటేశ్వరరావు
 పుత్తూరు : గాలి ముద్దుకృష్ణమనాయుడు
 పెనుగొండ: పరిటాల సునీత
 పొన్నూరు : ధూళిపాళ్ల నరేంద్రకుమార్
 ప్రత్తిపాడు : రావి వెంకటరమణ
 బూరుగుపూడి : చిట్టూరి రవీంద్ర
 మదనపల్లి : దొమ్మాలపాటి రమేష్
 మధిర : కట్టా వెంకట నరసయ్య
 మార్హూరు : గొట్టిపాటి రవికుమార్
 ముదినేపల్లి : పిన్నమనేని వెంకటేశ్వరరావు
 మైలవరం : చనుమోలు వెంకట్రావు
 రేపల్లె : దేవినేని మల్లికార్జునరావు
 వినుకొండ : మక్కెన మల్లికార్జునరావు
 శ్రీకాళహస్తి : శాకమూరి సి.వి. నాయుడు
 సిర్పూర్ కాగజ్ నగర్ : కోనేరు కోసప్ప

2009 మొత్తం సీట్లు 294

అద్దంకి : గొట్టిపాటి రవికుమార్
 ఆదోని : కొంకా మీనాక్షి నాయుడు
 ఉరవకొండ : పయ్యావుల కేశవ్
 కుప్పం: నారా చంద్రబాబు నాయుడు
 కూకట్ పల్లి: నాగభైరవ జయప్రకాష్ నారాయణ

కొత్తగూడెం: కూసంనేని సాంబశివరావు
 ఖమ్మం: తుమ్మల నాగేశ్వరరావు
 గన్నవరం: దాసరి బాలవర్ధనరావు
 గుడివాడ : కొడాలి వెంకటేశ్వరరావు
 గురజాల : యరపతినేని శ్రీనివాసరావు
 చంద్రగిరి : గల్లా అరుణకుమారి
 చిలకలూరిపేట: పత్తిపాటి పుల్లారావు
 తెనాలి: నాదెండ్ల మనోహర్
 దెందులూరు : చింతమనేని ప్రభాకర్
 నగరి : గాలి ముద్దు కృష్ణమనాయుడు
 నిజామాబాద్ : మండవ వెంకటేశ్వరరావు
 నిడదవోలు :బూరుగుపల్లి శేషారావు
 పర్చూరు : దగ్గుబాటి వెంకటేశ్వరరావు
 పెదకూరపాడు :కొమ్మాలపాటి శ్రీధర్
 పొన్నూరు : ధూళిపాళ్ల నరేంద్ర
 మండవపేట : వేగుళ్ల జోగేశ్వరరావు
 మైలవరం : దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు
 రాజానగరం:పెందుర్తి వెంకటేష్
 రాప్తాడు : పరిటాల సునీత
 విజయవాడ : యలమంచిలి రవి
 వినుకొండ : గోనుగుంట్ల వి.యస్.ఆర్. ఆంజనేయులు
 విశాఖపట్నం : వెలగపూడి రామకృష్ణబాబు
 వెంకటగిరి : కురుగండ్ల రామకృష్ణ

ఇండియా

ఆంధ్రప్రదేశ్

కాలం విమానంలాగా ఎగిరిపోతుందనటం చెడ్డవార్త. దాన్ని నడిపే వాడివి నీవే అనటం శుభవార్త. - మేకేయిల్ ఆల్ఫ్ ఫుల్ర్

డా॥ కాసరనేని సదాశివరావు

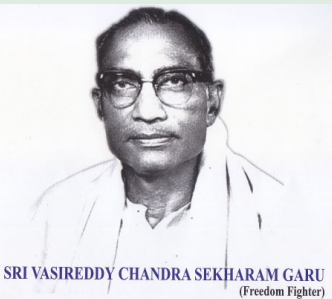
జననం. 1923. రామచంద్రపాలెం (గారపాడు) బడికి ఒకపూట, మడికి ఒకపూటగా ప్రాథమిక విద్య తక్కువపాడులో జరిగింది. మాతామహుల ప్రోత్సాహంతో పాఠశాల, కాలేజీ విద్య గుంటూరు హిందూ కళాశాలలో పూర్తిచేశారు. 1942లో విశాఖపట్నంలో మెడికల్ కాలేజీలో చేరి 1945నాటికి యం.బి.బి.యస్. పూర్తిచేశారు. వారి మాతృమూర్తి కోరినట్లుగా అందరికీ అందుబాటులో ఉండే వైద్యునిగా గుంటూరులో పేరు గడించారు. 1957లో యం.యస్. బంగారుపతకంతో పూర్తిచేశారు. 1949లో డా॥ జయప్రదాంబతో వివాహం దండలమార్పిడితో నిరాడంబరంగా జరిగింది. 1951లో గుంటూరులో ప్రజా వైద్యశాల ప్రారంభించారు. 1926 నుంచి 74 వరకు ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిలో గౌరవ సర్జన్ గా ఆదర్శంగా సేవలు అందించారు. వైద్యవృత్తిలో విలువలకు నిలుపుటద్దంలాగా నిలిచారు. ఆయన చేతులతో ప్రారంభించిన చటం మంచిదని భావించి జిల్లాలో, ఇరుగుపొరుగు జిల్లాలలో దాదాపు 800 ఆసుపత్రులు ప్రారంభించ బడ్డాయి. తీరిక లేకుండా వైద్యవృత్తిలో మునిగి ఉన్నప్పటికీ తనకు ఆసక్తి గల సాహిత్యపోషణను కొనసాగించి ప్రముఖ కవులెందరినో రప్పించి సాహితీ సదస్సులో ఉపన్యాసాలు ఇప్పించారు. డాక్టరు గారు విద్యారంగానికి చేసిన కృషి గొప్పది. నాగార్జున ఎడ్యుకేషనల్ సొసైటీ వ్యవస్థాపక కార్యదర్శిగా 1968 నుంచి 78 వరకు అధ్యక్షునిగా జాగ్రత్తమూడి చంద్రమౌళి గారి తరువాత 2002 వరకు పనిచేశారు. 1985లో నందమూరి ప్రోద్బలంతో పెదకూరపాడు

నుంచి శాసనసభ్యునిగా ఎన్నికైనారు. ఆ పదవి ఆదర్శంగా నిర్వహించారు.

ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ సెనెట్ సభ్యునిగా, ఇండియన్ మెడికల్ అసోసియేషన్, గుంటూరు మెడికల్ క్లబ్ లో బాధ్యతలు నిర్వహించారు. 1992లో అర్థాంగి డా॥ జయప్రదాంబ అకాలమరణం ఆయనకు గట్టి ఆఘాతం అయింది. 1996లో ఆమె పేరుమీద కాలేజీ స్థాపించారు. 2008లో అన్ని వర్గాలవారు అభిమానంతో జీవనసాఫల్య సత్కారం జరిపారు.

మానవత, సాహితీ ప్రియత్వం మేళవించి ఆయన కలం ద్వారా వెలువరించిన ఆత్మకథ - సదాశివమ్ -ను తరువాతి తరాల వారికి మిగిల్చి పరిపూర్ణ జీవితం గడిపిన డాక్టరుగారు 89వ ఏట కన్ను మూశారు. **-డా॥ జక్కంపూడి సీతారామారావు**

SRI VASIREDDY CHANDRA SEKHARAM GARU (Freedom Fighter)

శ్రీ వాసిరెడ్డి చంద్రశేఖరం, చేబ్రోలు. స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు.

చేబ్రోలులో మగవారితోపాటు మహిళలు కూడా స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో పాల్గొనడం విశేషం. వాసిరెడ్డి వెర్రయ్య, పాటిబండ్ల పెదపిచ్చయ్య, చినపిచ్చయ్య, సూర్యదేవర లక్ష్మీపతి, వెంకటప్పయ్య, బోడేపూడి వెంకటసుబ్బయ్య, బసవలింగయ్య, వాసిరెడ్డి నాగేశ్వరరావు, వెంకటప్పయ్య, సుబ్బారావు, రాజ్యలక్ష్మి, కారుమంచి సీతారామయ్య, చిరుమామిళ్ళ నరహరిరావు, దేవభక్తుని అఖిలాండమ్మ, గోళ్ళమూడి రత్నమ్మ, నాయుడమ్మ, కనికెర్రా రాధాకృష్ణమూర్తి, సూర్యదేవర భద్రయ్య, అనంతరామయ్య, కరారి శ్రీరాములు, సింహాద్రి వీరాస్వామి, వాసిరెడ్డి (బాంబుల) నాగేశ్వరరావు, భానుప్రసాద్ వంటి వీరులను కన్న గడ్డ గుంటూరుజిల్లా చేబ్రోలు.

పక్కన నుంచొని ఫిర్యాదులు చేస్తుంటే ప్రగతి రాదు, ఆలోచనలను ఆచరణలుగా మారిస్తే వస్తుంది.

ఆచార్య రంగా

స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు, పార్లమెంట్ సభ్యుడు, రైతు నాయకుడు, భారత రైతాంగ ఉద్యమపిత ఆచార్య రంగా.

ఆచార్య యన్.జి. రంగా పేరుతో ప్రముఖమైన గోగినేని రంగనాయకులు 1900లో

గుంటూరు జిల్లా నిడుబ్రోలులో జన్మించారు. ప్రాథమిక విద్యను పొన్నూరులో పూర్తిచేసి, గుంటూరు ఏ.సి. కళాశాల నుంచి పట్టభద్రులయ్యారు.

1926లో ఆక్స్ ఫర్డ్ విశ్వవిద్యాలయం నుండి చరిత్ర, ఆర్థిక శాస్త్రాలలో బి.లిట్. పట్టా తీసుకున్నాడు. నాటి మద్రాసులోని పబ్లియిషింగ్ కళాశాలలో ఆచార్యునిగా పనిచేసారు. ఆ కాలంలో డి.యం.కే. నాయకుడు అణ్ణాదొరై రంగాగా పిలుచుకున్నాడు. ఇండియన్ పెజెంట్స్ ఇన్స్టిట్యూట్లో రామా-నీడు విశ్వవిద్యాలయం నడిపి దానికి ప్రిన్సిపాలుగా బాధ్యతలు స్వీకరించి, తానే కాకుండా దేశంలోని పలువురు మేధావుల చేత ఉపన్యాసాలు ఇప్పించారు. పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య గారు కూడా ఇక్కడ ప్రసంగించారు. శ్రీకాకుళం, రాయలసీమ, మద్రాసు, కేరళలో పలు ప్రాంతాలలో రాజకీయ అవగాహన బోధనలు చేశారు. పలువురు ఉద్దండలైన వక్తలను తయారుచేశారు. అటువంటి వారిలో కొణిజేటి రోశయ్యగారు ఒకరు. నారా చంద్రబాబు నాయుడు కూడా వారి శిష్యుడే.

1924లో భారతీ దేవిని వివాహమాడారు. 1927లో వచ్చిన ఒంగోలు కరువులోనూ, తదుపరి రాష్ట్రంలో వచ్చిన ఇతర కరువుకాలాలలోనూ సేవా కార్యక్రమాలు నిర్వహించి ప్రశంసలు అందుకున్నారు. 1930లో మహాత్మాగాంధీ పిలుపుకు స్పందించి స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో పాల్గొన్నాడు. 1933లో రైతు కూలీ ఉద్యమానికి నేతృత్వము వహించాడు. మూడు సంవత్సరాల తర్వాత కిసాన్ కాంగ్రెస్ పార్టీని స్థాపించాడు. రైతుకూలీల పరిస్థితిపై గాంధీజీతో చారిత్రాత్మక చర్చలు జరిపాడు. ఈ చర్చలలోని ముఖ్యాంశాలపై **బాపు దీవెనలు** అన్న పేరుతో రంగా ఒక పుస్తకాన్ని వెలువరించాడు.

రంగా, అంతర్జాతీయ సమావేశాలలో **భారతదేశం** తరపున **ప్రతినిధిగా** పాల్గొన్నారు.

రంగా స్వతంత్ర పార్టీ వ్యవస్థాపక అధ్యక్షుడై ఆ పదవిని ఒక దశాబ్దంపాటు నిర్వహించాడు. 1962 సార్వత్రిక ఎన్నికలో పార్టీ 25 స్థానాలలో గెలిచి బలమైన ప్రతిపక్షముగా రూపుదిద్దుకొన్నది. 1972లో రంగా తిరిగి కాంగ్రెసు (ఐ)లో చేరాడు.

1937-38లో కరువుల వల్ల కలిగిన నష్టాల నుంచి కాపాడటానికి రుణాల మాఫీ చేయవలసిన అవసరాన్ని గురించి బ్రిటీష్ న్యాయమూర్తులకు లేఖలు రాయగా, తరువాత రాజాజీ ప్రధానమంత్రిగా ఉండగా దానిని ఆచరణలో పెట్టారు.

65 సం॥రాలు పార్లమెంటేరియన్ గా ఉన్న ప్రముఖ గాంధేయవాది రంగా. అంతర్జాతీయ రైతాంగనేత. ప్రజల అభ్యున్నతికి పాటుపడిన నిరాడంబరుడు. శీలసంపద గల గాంధేయవాది. అవినీతి అంటని మహానేత. 1930 నుండి కాంగ్రెస్ లోను, ప్రతిపక్షంలోను, అగ్రగామి ప్రపంచ పార్లమెంటరీ వేదికలైన వివిధ దేశాల సంయుక్త పార్లమెంటు సమాఖ్యలలోనూ, కామన్వెల్త్ పార్లమెంటు సమాఖ్యలలోను గణనీయమైన పాత్రను పోషించారు. పబ్లిక్ అకౌంట్స్ కమిటీ చైర్మన్ గా ఖ్యాతి గాంచారు. ఇచ్చాపురం నుండి మద్రాసుకు వెయ్యిమైళ్ల పాదయాత్ర ఆయన దీక్షకు ప్రతీకగా నిలిచింది. **రాజకీయ జీవితము:** 2, 3, 4, 7,8,9 లోక్ సభలకు ప్రాతినిధ్యం వహించారు. ఈయన పేరున ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం ఏర్పాటు చేశారు.

50 సంవత్సరాలు పార్లమెంట్ సభ్యునిగా గిన్నీస్ బుక్ లో నమోదయ్యారు. దేశం వీరిని పద్మవిభూషణ్ తో సత్కరించింది. ఇంకా దేశ, విదేశాలలో పలు సన్మానాలు అందుకున్నారు. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయం నుండి గౌరవ డి.లిట్. పొందారు. వీరు ఆంగ్లంలో 65 గ్రంథాలు, తెలుగులో **హరిజననాయకుడు** అను నవల రాశారు.

పార్టీ స్థాపనలో ప్రముఖ పాత్రవహించి జాతీయ కాంగ్రెసు నాయకునిగా ఉండి 6 సార్లు జైలు శిక్ష అనుభవించారు. భారత్ కృషికార్ లోక్ పార్టీ, స్వతంత్రపార్టీల అధినాయకునిగా ఉన్నారు. రైతుల స్వంత కమిటీలను రద్దుచేయటానికి ఉద్దేశించిన 17వ రాజ్యాంగ సవరణను పార్లమెంట్ లో ఎదురించి గెలిచారు.

అంతటి మహాశయుడు తాను కాకతీయుడను అని సగర్వంగా చెప్పుకున్నారు. ●

డా॥ జక్కంపూడి సీతారామరావు

నీలోని గొప్పలను బయటకు తీయటం చేతనయితే ఇతరులలోని గొప్పలను కూడా బయటికి తీసుకురాగలవు.

స్వాతంత్ర్య సమరంలో పెదనందిపాడు

గుంటూరు ప్రాంతాన్ని చాలాకాలం చాళుక్యులు, వెలనాటి చోళులు, కాకతీయులు, రెడ్డిరాజులు, గజపతులు, కుతుబ్ షాహీలు, మొఘలులు, తరువాత ఫ్రెంచి వారు పాలించగా, చివరకు బ్రిటీషు వారు ఆదీనంలోకి వచ్చింది. 1853లో విజయవాడ గుంటూరు మధ్య కాటన్ బ్యారేజి నిర్మాణంతో భూములు స్వస్వ్యామలం కాగా ఈ జిల్లా పలు ఉద్యమాలకు కీలక స్థానంగా మారింది. 1955-69 మధ్య నాగార్జున సాగర్ అనకట్ట నిర్మించటంతో పలనాడు అభివృద్ధి చెందసాగింది.

చరిత్రలో పెదనందిపాడు ప్రజలకు బ్రిటీషు పాలకులను ఎదిరించటంలో ప్రముఖస్థానము ఉన్నది. అక్కడ ఈ ఉద్యమ నాయకుడు పర్వతనేని వీరయ్యచౌదరి. పెదనందిపాడు పన్నుల చెల్లింపు నిరాకరణ స్వాతంత్రోద్యమ చరిత్రలో చెప్పుకోదగినది. ఇక్కడికి దగ్గరలోగల పుసులూరు గ్రామంలో, సనకా సీతారామయ్య, ఇతర గ్రామాల కరణాలు, మునసబులతో జరిగిన సమావేశంలో ఇది ప్రారంభించబడింది. అది చుట్టుపక్కలకు కారుచిప్పులా వ్యాపించి 80 గ్రామాలకు, ఆంధ్ర శివాజీగా పేరు గాంచిన పర్వతనేని వీరయ్య చౌదరి గారి నాయకత్వంలో, విస్తరించింది. కమ్మవారిలో గొప్ప సంగీత ప్రావీణ్యము గల గాయకునిగా, సంగీతగురువుగా పేరు గాంచిన గ్రామ మునసఫ్ ఆయన. తన మధుర గళమెత్తి దేశభక్తి గీతాలు పాడుతూ, గుర్రంపై స్వారీ చేస్తూ, విదేశీ ప్రభుత్వానికి ఎంత మాత్రం సహకరించ వద్దని ప్రజానీకాన్ని ప్రోత్సహిస్తూ ఉద్యమించాడు. అల్లూరి సీతారామరాజు జరుపుతున్న మన్యం పోరాటాన్ని సైతం అణచివేసిన కరుడుగట్టిన కసాయి రూథర్ ఫర్డ్ లాంటి అధికారి సైతం పెదనందిపాడు ఉద్యమాన్ని నిలువరించ లేకపోయాడు. పట్టాభి సీతారామయ్య సలహా విని గాంధీజీ స్వయంగా జిల్లా

కాంగ్రెస్ కమిటీ ద్వారా ఈ ఉద్యమం నిలిపి వేయబడింది. కొండా వెంకటప్పయ్యమున్నగు నాయకులు అయిష్టంగానే గాంధీజీ మాటకు కట్టుబడి చారిత్రాత్మక పెదనందిపాడు పోరాటాన్ని ఆపివేశారు.

కొల్లా వెంకయ్య : మరొక స్వాతంత్ర సమరయోధుడు కొల్లా వెంకయ్య గారు కూడా పెదనందిపాడుకు చెందిన వారే. ఆయన 1934లో బొంబాయిలో జరిగిన అఖిలభారతీయ కాంగ్రెస్ సమావేశాలలో ప్రతినిధిగా పాల్గొన్నారు. ఈ ప్రాంతపు సమరయోధులలో ఇంకా లావు అంకమ్మ, నర్రా రంగయ్య, దాసరి సుబ్బయ్య వంటి వారు కూడా ప్రముఖులే. కాంగ్రెసు పార్టీ సిద్ధాంతాల పట్ల గల భ్రమలు తొలిగిపోగా, కొల్లా వెంకయ్య నండూరి ప్రసాదరావు, పులుపుల వెంకటశివయ్య, పోలేపెద్ది నరసింహమూర్తి, పెండ్యాల లోకనాథం, మాకినేని బసవపున్నయ్య, మోటూరి హనుమంతరావు, షేక్ మస్తాన్ మున్నగు వారితో కలసి కమ్యూనిష్టు ఉద్యమంలోకి ప్రవేశించాడు. ఆయన అణగారిన వర్గాలవారికి, రైతులకు నాయకునిగా నిలిచాడు. 1944లో మొదటి మార్కెటింగ్ సొసైటీ అద్యక్షునిగా, తరువాత, 1952లో శాసనసభ్యునిగా, 1962లో పార్లమెంటు సభ్యునిగా ఎన్నికయ్యారు. ఈ ప్రాంతంలో కమ్యూనిష్ట్ ఉద్యమ వ్యవస్థాపకునిగా వ్యవసాయ కూలీ సంఘాలను, రైతు సంఘాలను, యువజన సంఘాలను స్థాపించాడు.

ఆయన స్వాతంత్ర పోరాటాన్ని అణగారిన వర్గాల పోరాటంతో అనుసంధాన పరచాడు. అంటరానితనానికి వ్యతిరేకంగా యువత పోరాటం సాగించింది. పెదనందిపాడు పరిసర ప్రాంతాలలో ఇంకా చాలా సంస్కరణలు అమలు చేయబడ్డాయి. ఆయనకు అండగా కొల్లా బాపయ్య మున్నగు యువకులు నిలిచారు. ●

స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు పావులూరి శివరామకృష్ణయ్య. రెండు సం||రాల పాటు వార్ధాలోని సేవాగ్రామ్ ఆశ్రమంలో ఉండి గాంధీజీకి సేవలందించాడు. హిందూస్థాని నిపుణ్, భారతీయ పారంగత్, రాష్ట్ర భాషా విశారద్లు చదివారు. క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం. అలీపూర్ జైలులో ఏడాదిన్నర శిక్ష అనుభవించాడు. ఉపాధ్యాయుడు, వినయాశ్రమ కమిటీ సభ్యులు, రాష్ట్ర స్వాతంత్ర ఉద్యమకారుల సంఘ కార్యదర్శి. తామ్రపత్ర గ్రహీత.

ఆశకు అంతులేదు, నిద్రకు సుఖం లేదు

దుక్కిపాటి నాగేశ్వరరావు కృష్ణాజిల్లాకు చెందిన మరొక స్వాతంత్ర సమరయోధుడు. 1930లో గాంధీజీ పిలుపు విని స్వాతంత్ర పోరాటంలో పాల్గొన్నాడు. 1933లో రంగా గారిని రైతు ఉద్యమాలలో సన్నిహితంగా అనుసరించాడు. గాంధీజీతో ఆచార్య రంగా రాష్ట్రంలోని రైతు కూలీల కోరికల గురించి జరిపిన చారిత్రక చర్చలసమయంలో ఈయన కూడా వెంట ఉన్నాడు. ఉప్పు సత్యాగ్రహంలో చురుకుగా పాల్గొన్నాడు. ఆయన 60 సార్లు జైలు శిక్షలు అనుభవించాడు. ఆయన గాంధీజీని 1942లో క్విట్ ఇండియా ఉద్యమ సమయంలో తన స్వగ్రామమైన నామూరు దగ్గరలో గల పెయ్యేరులో ఉద్యమంలో కలుసుకొని గాంధీజీతో సహా నిర్బంధించబడ్డాడు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఆవీరునికి మరణానంతరం 200 ఎకరాల పొలం, తామ్రపత్రం ఇచ్చి సత్కరించింది. నిరంతరంగా బళ్లారి, తిరుచిరాపల్లి, వెల్లూరు వంటి జైలు గోడలమధ్య మగ్గుతూ కూడా సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణ మహాశయున్ని కలుసుకున్న ఘనత వీరిది. సహాయ నిరాకరణ ఉద్యమంలో కొండా వెంకటప్పయ్య, అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు, టంగుటూరి ప్రకాశం, పట్టాభిసీతా రామయ్య, కాశీనాధుని నాగేశ్వరరావు వంటి వారితో కలసి పనిచేశారు.

దేశ జనాభాలో అత్యధిక శాతంగా గల గ్రామీణులకు సేవచేయటానికి కొమరవోలు గ్రామం దగ్గర యేర్పేని సుబ్రమణ్యం గారిచే స్థాపించబడిన ఆశ్రమంలో గ్రామీణులను చేర్చి గాంధీ సిద్ధాంతాలను ప్రచారం చేశాడు. ఆరోగ్యాన్ని కూడా లెక్కలోకి తీసుకోకుండా ఆఖరుశ్వాస ఉన్నంత వరకు సమాజ శ్రేయస్సు కోసం పోరాడిన వీరు 1960లో కన్నుమూశారు.

గుర్రం చిన్న వెంకన్న, ఉరవకొండ, అనంతపురం జిల్లా, క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం

దేవాబత్తుని ఆంజనేయులు నాయుడు, చిత్తూరు, వ్యక్తి సత్యాగ్రహం, సమాజసేవ, హరిజనులకు పాఠశాల.

యం. మునిరత్నం నాయుడు, పలమనేరు, చిత్తూరు జిల్లా, వ్యక్తి సత్యాగ్రహం, క్విట్ ఇండియా, హరిజనులకు వసతి గృహం.

గొర్రెపాటి రామచంద్రనాయుడు, వెంకటరామాపురం, చిత్తూరు. వ్యక్తి సత్యాగ్రహం, ముంబై నుంచి యం.ఎ.యల్.యల్.బి., చేసి రాష్ట్ర న్యాయశాఖ కార్యదర్శిగా పనిచేశారు.

గంధమనేని శివయ్య, పుత్తూరు, చిత్తూరు జిల్లా, అడ్వకేటు, కార్మిక సంఘనేత.

బిక్కిన వెంకటరత్నం, చోడవరం, తూ.గో.జిల్లా. గ్రామాధికారిగా రాజీనామా, సహాయ నిరాకరణ. వలుమార్ల జైలు శిక్షలు. యం.యల్.సి.గా యం.యల్.ఎ.గా ప్రకాశం గారి మంత్రిమండలిలో మంత్రిగా పనిచేశారు.

వాసిరెడ్డి అఖిలాండేశ్వరి, చేబ్రోలు, గుంటూరు జిల్లా, వ్యక్తి సత్యాగ్రహం, క్విట్ ఇండియా జైలుశిక్ష తామ్రపత్ర గ్రహీత.

సూర్యదేవర అన్నపూర్ణమ్మ, వీరులపాడు, కృష్ణాజిల్లా. పుట్టిల్లు చేబ్రోలు, గుంటూరు జిల్లా, బాలికల విద్యా వ్యాప్తి.

గోగినేని భారతీదేవి, మాచవరం, గుంటూరు జిల్లా. వెలగా సుబ్బయ్యగారి కుమార్తె. ఆచార్య రంగా గారి అర్ధాంగి. గుంటూరులోని శారదానికేతన్ లో ప్రాథమిక విద్యాభ్యాసం చేసి, ఆక్స్ ఫర్డ్ లో చదివింది. విదేశీ వస్తు బహిష్కరణ సహాయ నిరాకరణ ఉద్యమాలను గుంటూరు, ప.గో., కృష్ణా జిల్లాలలో నడిపింది. వెంకటగిరి జమీందారుకు వ్యతిరేకంగా జరిపిన పోరాటంలో గాయపడింది. హరిజన్ దినోత్సవం, కులాంతరవివాహాలు, స్త్రీలకు సమాన ఆస్తి హక్కులు, రాయలసీమ కరువు కాలంలో సేవలు. పశువులకు మేత, మనుషులకు ఆహారధాన్యాలు, దుస్తులు సరఫరా చేసి అన్నపూర్ణగా ప్రశంసలు అందుకున్నది.

కవిరాజు త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరి, (1887-1943) భయం తెలియని కవి. అంగలూరు. కృష్ణాజిల్లా, వేదాలు, ఉపనిషత్తులు, పురాణాలు, ఇతిహాసాలను అధ్యయనం చేసి, విశ్లేషించగల మేధావి, లండన్, డబ్లిన్ లో న్యాయశాస్త్రం చదివి, మంచి ఆదా గలవృత్తిని వదిలి సాహిత్యం, సామాజిక సంస్కరణలు చేపట్టారు. తెనాలి పురపాలక సంఘ అధ్యక్షులుగా చేశారు. జంతువధ వంటి పలు మూఢాచారాలకు వ్యతిరేకంగా ఉద్యమించారు.

దుగ్గిరాల బలరామకృష్ణయ్య, అంగలూరు, కృష్ణా జిల్లా. తెలుగు, సంస్కృతం, హిందీ చదివాడు. బెంగాలీ, గుజరాతీ, ఉర్దూ బాగా తెలుసు. అలహాబాదులో హిందీ చదువుతుండగా వేల్స్ యువరాజు రాకకు నిరసన తెలిపినందుకు జైలు శిక్ష, క్విట్ ఇండియా. వితంతుల వివాహాల ప్రోత్సాహం, అన్నశృతా వ్యతిరేకి. బౌద్ధ వాఙ్మయబ్రహ్మ, రైతుల ఉద్యమం.

రాజా వాసిరెడ్డి దుర్గా సదాశివేశ్వర ప్రసాద్, జయంతిపురం, నందిగామ తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా. తెలుగు, హిందీ, సంస్కృతం బాగావచ్చు. 1921లో కాంగ్రెస్లో చేరాడు. ఖాదీ ఉద్యమం, సహాయ నిరాకరణ, వ్యక్తి సత్యాగ్రహం, క్విట్ ఇండియా, పలుసార్లుజైలు శిక్షలు, బౌద్ధసాహిత్యం పై పరిశోధన చేశారు. ధమ్మపథం తెలుగులోకి అనువదించారు.

గద్దె రంగయ్య నాయుడు, ముష్టికుంట్ల, తిరువూరు తాలూకా వ్యక్తి సత్యాగ్రహం, ఉప్పుసత్యాగ్రహం.

గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య, ఘంటసాల, కృష్ణాజిల్లా, రైతు పెద్ద. గ్రంథాలయ ఉద్యమం, వయోజన విద్య, ఖాదీ ఉద్యమం, సైమన్ కమిషన్ రాకకు నిరసన, సహాయ నిరాకరణ, దేవాలయాలలోనికి హరిజనుల ప్రవేశం.

మాగంటి అంకినేని, తమిరిశ గ్రామం, ఇంటర్ చదివాడు. వ్యవసాయదారు, రైతు నాయకునిగా పలు దేశాలలో పర్యటించారు. లోక్సభకు 1962, 67, 71, 77లలో ఎన్నికయ్యారు.

అన్నె అంజయ్య, ముదునూరు, సహాయనిరాకరణ, ఉప్పు సత్యాగ్రహం, వయోజన విజ్ఞాన పాఠశాల స్థాపించారు. హరిజనోద్ధరణ, క్విట్ ఇండియా ఉద్యమకారులకు శిక్షణ, ప్రభుత్వ వ్యతిరేక పత్రిక నడిపారు. సుభాష్ చంద్రబోస్ అనుచరుడిగా పనిచేశారు.

కాకాని వెంకటరత్నం (1900-1972) ఆకునూరు, కృష్ణాజిల్లా, ఉప్పుసత్యాగ్రహం. గ్రామాలలో యుద్ధవ్యతిరేక ప్రచారం. క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం. 1955, 62, 67, 72 లలో శాసన సభ్యునిగా ఎన్నికయ్యారు. బ్రహ్మానందరెడ్డి, పి.వి. నరసింహారావుల మంత్రివర్గంలో వ్యవసాయ శాఖామంత్రిగా చేశారు. ఉక్కు కాకానిగా మంత్రి పదవికి రాజానామా చేసి ప్రత్యేకాంధ్ర ఉద్యమంలో చేరాడు.

గుంటూరుగాంధీ వట్టికూటి వెంకటసుబ్బయ్య, దరువూరి

దరువూరి వీరయ్య, ఇరుకుపాలెం, గుంటూరు జిల్లా, ప్రభుత్వం నుంచి మంజూరైన పింఛను మున్నగు ఏ సౌకర్యాలను కూడా తీసుకొనకుండా తిరస్కరించిన వ్యక్తి. నేను పారితోషకాలు అందుకోవడానికి పోరాటంలో పాల్గొనలేదు అని చెప్పిన ఆదర్శమూర్తి వీరు.

చింతమనేని భావయ్య చౌదరి, సంగం జాగర్లమూడి విద్యార్థిగా సహాయనిరాకరణ, పన్నుల నిరాకరణ, వ్యక్తి సత్యాగ్రహం, క్విట్ ఇండియా, హరిజనోద్ధరణ, హిందీ ప్రచారం, ఖాదీ, గ్రంథాలయ ఉద్యమం, శాసనసభ్యునిగా ఎన్నికయ్యారు.

వెలివోలు సీతారామయ్య, అమృతలూరు, సంస్కృతం, హిందీ, తెలుగు, ఇంగ్లీషు భాషావేత్త, కవి, రచయిత, ఉప్పు సత్యాగ్రహం, వ్యక్తి సత్యాగ్రహం, క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం, సహకార బ్యాంకింగ్.

వెనిగళ్ళ సత్య నారాయణరావు, పునాదిపాడు, విజయవాడ, దుగ్గిరాల నివాసం, క్విట్ ఇండియా, గుంటూరు జిల్లా బోర్డు సభ్యుడు, శాసనకౌన్సిల్ సభ్యునిగా 1958- 70 ఉండి, రాష్ట్రమంత్రిగా కొన్ని సంవత్సరాలు, రాజ్యసభ సభ్యునిగా రెండుసార్లు ఎన్నికయ్యారు.

యార్లగడ్డ వెంకన్నచౌదరి, కారంచేడు, లెక్కలలో అధ్బుతమైన మేధావి. న్యాయశాస్త్రాలలో పారంగతుడు. సినీ నిర్మాత. ఆయన సినిమా గ్రామీణ వాతావరణంలో తీయబడిన నమ్మినబంటు అంతర్జాతీయ స్థాయిలో పేరు గాంచింది.

గోటితోపోయే పనికి గొడ్డలి ఎందుకు

గుంటూరునగరంలో ప్రముఖుల విగ్రహాలు

చేత్రోలు హనుమయ్యగారు

స్థంభాలగరువు

కల్లూరి చంద్రమౌళిగారు

రింగురోడ్డు

కొత్త రఘురామయ్యగారు

మార్కెట్ సెంటర్

ఆచార్య ఎన్.జి.రంగాగారు

1. బృందావన్ గార్డెన్ సెంటర్, 2. జిల్లా పరిషత్

పాటిబండ్ల సీతారామయ్యగారు

సీతారామయ్యస్కూల్ ముందు

గుంటూరు గాంధీ వట్టికూటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు

1. లక్ష్మీపురం సెంటర్, 2. స్థంభాలగరువు మహాప్రస్థానం

శ్రీమతి దొడ్లపునేని ఇందిర

1. జిల్లా పరిషత్

జాగర్లమూడి కుప్పుస్వామి చౌదరిగారు

1. రింగ్ రోడ్, జె.కె.సి. సెంటర్

రాయపాటి వెంకట రంగారావు దంపతులు

1. ఆర్.వి.ఆర్. కాలేజ్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్

జాగర్లమూడి చంద్రమౌళిగారు

1. ఆర్.వి.ఆర్. కాలేజ్, చౌడవరం

జి. రామారాయుడుగారు

1. ఆర్.వి.ఆర్. కాలేజ్, చౌడవరం

కమ్మహాస్టల్ లో, వృద్ధాశ్రమం 'ఆశ్రయం' లో పలకలూరురోడ్, ఆయా దాతల విగ్రహాలు

కల్లూరి చంద్రమౌళిగారు

(15 నవంబరు 1898 - 21-01-1992)

గ్రామము - మోపర్రు

1924లో స్కాట్ ల్యాండ్ లో బి.యస్సీ. చదివారు. 1926లో కాంగ్రెస్ లో చేరారు. ఉప్పు సత్యాగ్రహం, జైలు శిక్షలు, అనారోగ్యం.

అలంకరించిన పదవులు

1938సం॥లో గుంటూరు జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షులు

1947 లో స్థానిక స్వపరిపాలనా శాఖామాత్యులు (ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రం)

1953లో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రెవిన్యూ, దేవదాయ శాఖామాత్యులు.

1959లో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సహకార, దేవదాయ శాఖామాత్యులు.

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానాల అధ్యక్షునిగా, పలుపదవులు నిర్వహించారు. ఆయన పేరుతో గుంటూరులోని చంద్రమౌళినగర్ నిర్మించారు. ఇటీవల ఆయన కాంస్యవిగ్రహాన్ని ప్రతిష్ఠించారు.

సాధించిన కార్యాలు

సమగ్ర పంచాయితీరాజ్ చట్టం రూపకల్పన

కౌలుదారీ చట్టం తయారు

రాజ్యాంగ నిర్మాణ సభ సభ్యులు

స్వాతంత్ర ఉద్యమంలో అనేకసార్లు జైలు శిక్ష

గుంటూరు మెడికల్ కాలేజీ స్థాపన

చంద్రమౌళినగర్, పట్టాభిపురం ఏర్పాటు, రింగురోడ్ నిర్మాణం.

Dr. KOTHA RAGHU RAMAIAH
EX MINISTER
GOVERNMENT OF INDIA

కొత్త రఘురామయ్యగారు

పార్లమెంటేరియన్, కేంద్రమంత్రివర్గులు

వరుసగా 5 సార్లు 2,3,4,5,6 లోక్ సభ సభ్యులు

మితం తప్పితే అమృతమైనా విషమే. మనోవ్యాధికి మందులేదు.

గుంటూరు గాంధీ వట్టికూటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు

సర్వోదయ కార్యకర్త పారిశుద్ధ్యానికి పెద్దపీటవేసి, స్వయంగా పలుగు, పార చేతపట్టి మురుగుకాల్వలు, శృశాన పరిసరాలు బాగుచేసిన నిరాడంబరులు.

1. లక్ష్మీపురం సెంటర్
2. మహాప్రస్థానం, స్థంభాలగరువు

చిరుమామిళ్ళ లక్ష్మీనారాయణ ప్రసాదుగారు

డిప్యూటీ కలెక్టర్

(అరండల్పేట కమ్మహాస్టల్ ప్రాంగణం)

ఆచార్య ఎన్.జి.రంగాగారు

స్వాతంత్ర్యసమరయోధులు, ప్రముఖ పార్లమెంటేరియన్

1. బృందావన్ గార్డెన్స్
2. జిల్లా పరిషత్

గొప్పవాళ్ళు చేరుకున్న కీర్తి శిఖరాలను అమాంతం ఎగిరి చేరలేదు. తోటివారంతా నిద్ర పోతుంటే తాము మేల్కొని రాత్రంతా శ్రమించటం ద్వారానే చేరారు.

సూర్యకిరణాలను ఒకేచోటుకి కేంద్రీకరింపచేస్తే అక్కడ నిప్పువుడుతుంది. అలాగే నీ ఆలోచనలను అన్నిటిని ఒక్కచోటుకి, నీ ముందున్న పనిమీద కేంద్రీకరించాలి - అలెగ్జాండర్ గ్రహంబెల్.

గొప్ప వ్యాపారవేత్తలు దూరదృష్టిని సృష్టిస్తారు. దూరదృష్టిని నియంత్రిస్తారు, ముచ్చటవడి దానిని న్వంతం చేసుకుంటారు. పట్టువదలకుండా పనిచేసి దానిని ముగిస్తారు.

ప్రతి గొప్ప ఆవిష్కరణ మొదట ఘోరవైఫల్యమే. నిరుత్సాహం ఆవరించినా దూరదృష్టి నుండి దృష్టి మరల్చుకుండా కొనసాగించటం వల్లనే మనుగడలోకి వచ్చిందే.

నేను దానిని చేయలేను, అనే మాట ఇంతవరకూ ఏమీ సాధించలేదు. నేను ప్రయత్నిస్తాను అనే మాట చాలా అద్భుతాలను సృష్టించింది.

సేకరణ : దివ్యే పార్వతి, రిటైర్డ్ అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్

బెల్లం ఉండే చోట ఈగలు ముసురుతాయి.

జాగద్గూడి కుప్పుస్వామి చౌదరి

పాటిబండ్ల సీతారామయ్యగారు

శ్రీ కొత్త రఘురామయ్యగారు

చేట్రోలు హనుమయ్యగారు

శ్రీమతి దొడ్డపనేని ఇందిర

నందమూరి తారక రామారావుగారు

విశ్వవిఖ్యాత నటసార్వభౌమ, నటరత్న,
పద్మశ్రీ సందమూరి తారక రామారావు గారు
 1. రింగురోడ్డులో, 2. ఆర్.టి.సి. బస్టాండ్ దగ్గర
 3. స్థంభాల గరువు పార్కు, ఇంకా పలుచోట్ల
 రాజు మరణించె
 నొక తార రాలిపొయె
 రామన్న మరణించె
 నొక తార గగనమెక్కె
 జననం 28-05-1923- మరణం 18-01-1996
 నటలోకాన - తెలుగురాజీవం
 తెలుగు వెలుగు - తెలుగుతేజం
 తెలుగు జాతి నిండు గౌరవానికి కరదీపిక
 ప్రజలే దేవుళ్ళు - సమాజమే దేవాలయమని
 సామాజిక న్యాయాన్ని అమలు పరచిన ప్రజానాయకుడు

కీ.శే. చేబ్రోలు హనుమయ్యగారు
 (24-04-1924 - 20, జూన్ 2002)

ప్రజాసేవ

1952 సం॥లో గుంటూరు పురపాలక సంఘ చైర్మన్ గా ఎన్నికైనారు.

1973 వరకు 21 సం॥లు మున్సిపల్ చైర్మన్ గా పనిచేశారు.

గుంటూరు పట్టణమునకు అతి పెద్ద రిజర్వాయరు సంగంజాగర్లమూడి వద్ద నిర్మించి అక్కడ నుండి రోజుకు 62 లక్షల గ్యాలన్లు మంచినీరు గుంటూరు ప్రజలకు అందించి వారిచే **“మంచినీళ్ళ హనుమయ్య”**గా శాశ్వత కీర్తిని సంపాదించుకున్నారు.

రాజకీయ సేవలో

1962-1967 తొలిసారిగా తాడికొండ శాసనసభ్యుడు.

మున్సిపల్ చైర్మన్ గా శాసనసభ్యునిగా ఏకకాలంలో పదవులు నిర్వర్తించినారు. గుంటూరును సుందరమైన పట్టణముగా తీర్చిదిద్దిన మహాశిల్పి.

1976-1982 ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనమండలి సభ్యునిగా ఎన్నికైనారు.

1976 ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రవాణాశాఖామాత్యులుగా పదవి నిర్వహించారు.

1981 రాష్ట్ర వ్యవసాయ మార్కెటింగ్ శాఖ గిడ్డంగులు మరియు తూనికలు - కొలతల శాఖామాత్యులుగా చేశారు.

50 సం॥లు పైగా గుంటూరు నగర, గుంటూరు జిల్లా, ప్రజానీకానికి చివరి నిమిషం వరకు విశేష సేవలందించారు.

అజాత శత్రువు హనుమయ్య

అన్ని వర్గాల ప్రజల మన్ననలను సంపాదించుకొని ప్రజలందరిచేత **“అజాత శత్రువు”** హనుమయ్య అని వేనోళ్ళ ప్రశంసలు పొందినారు. మచ్చలేని రాజకీయ నాయకునిగా ప్రజామన్నలను పొందినారు.

ఎదురు ప్రశ్నలు వేయకుండా మనకు తటస్థపడిన మంచినంతా పోగుచేసుకోగలిగితే, అది కొలవలేనంత అవుతుంది.

కవిత వ్రాసిన కమ్మనారు

డా॥ సూర్యదేవర రవికుమార్

అడుసుమల్లి నారాయణరావు డా॥ 1902, గురజ, కృష్ణాజిల్లా
 అలపర్తి వెంకట సుబ్బారావు, 1935, అంగలకుదురు, గుంటూరు
 ఆలపాటి వెంకటప్పయ్య 1921, గోవాడ, గుంటూరు
 ఆలూరి బైరాగి 1925, ఐతానగర్, గుంటూరు
 ఇనగంటి పున్యయ్య చౌదరి, 1890 అప్పికట్ల, గుంటూరు
 ఉయ్యూరి వెంకట్రామయ్య 1922, చినగాదెలవర్రు, గుంటూరు
 ఎర్రేని శేషమాంబ 1908, గుడ్లవల్లెరు, కృష్ణాజిల్లా
 ఏటుకూరి వెంకటనరసయ్య, 1911 పెదకూరపాడు, గుంటూరు
 కంఠనేని నారాయణరావు, 1927 పెదగాదెలవర్రు, గుంటూరు
 కనకమేడల దేవేంద్ర 1966 దొండపాడు, కృష్ణాజిల్లా
 కనకమేడల వేంకటేశ్వరరావు 1931, కృష్ణాజిల్లా
 కన్నెగంటి రాఘవయ్య 1925 కన్నెగంటివారిపాలెం, గుంటూరు
 కరుటూరి సత్యనారాయణ 1924, పామ్రురు, తూర్పుగోదావరి
 కర్నాటి భద్రయ్య 1906 బోదెలవీడు, గుంటూరు
 కర్నాటి వెంకటేశ్వర చౌదరి 1955 బోదెలవీడు, గుంటూరు
 కాకతి ప్రతాపరుద్రుడు 13వ శతాబ్ది, ఓరుగల్లు
 కాకాని పాపయ్య 1915 అద్దంకి, ప్రకాశం
 కాట్రగడ్డ దయానంద్ 1965, కొప్పోలు, ప్రకాశం
 కాట్రగడ్డ లక్ష్మీనరసింహారావు 1941, జమ్మిగొల్వేపల్లి, కృష్ణాజిల్లా
 కారుమంచి వేంకటేశ్వరరావు, 1919 కృష్ణాయపాలెం, గుంటూరు
 కారుమంచి సీతారామయ్య, 1917, చింతపాడు, కృష్ణాజిల్లా
 కావూరి గోపదేవ్ 1886, కూచిపూడి, గుంటూరు
 కుర్రా వెంకటసుబ్బారావు, 1905 అప్పికట్ల, గుంటూరు
 కొంగర జగ్గయ్య 1926, మోరంపూడి, గుంటూరు
 కొండవీటి వేంకటకవి, 1918, విప్పర్ల, గుంటూరు
 కొత్త భావయ్య చౌదరి, 1897, సంగంజాగర్లమూడి, గుంటూరు
 కొత్త శ్రీరాములు, 1895 రావికంపాడు, గుంటూరు
 కొత్త సత్యనారాయణ చౌదరి 1907, అమృతలూరు, గుంటూరు
 కొత్తపల్లి రంగారావు, 1920, అమృతలూరు, గుంటూరు
 కొలసాని శ్రీరాములు, 1949, చిలుమూరు, గుంటూరు జిల్లా
 కొల్లా శ్రీకృష్ణారావు -1928, పెదకూరపాడు, గుంటూరు
 కొసరాజు బసవయ్య, 1900 తాడేపల్లి, కృష్ణాజిల్లా
 కొసరాజు రాఘవయ్య చౌదరి 1905, అప్పికట్ల, గుంటూరు
 కోగంటి గోపాలకృష్ణయ్య, 1923, బొమ్మలూరు, కృష్ణాజిల్లా
 కోగంటి దుర్గామల్లికార్జునరావు, 1904, అంగలూరు, కృష్ణాజిల్లా

కమ్మ వనితలు

గడపదాటని గుట్టుతో కాపురమును
 కపటమెరుగని మాటతో గౌరవమును
 నడుపనేర్తురు మా కమ్మ పడతులెపుడు
 కమ్మవెలుగుకు వారె మూలమ్ము నిజము.
 నీతి కంకితమైనారు నిప్పువంటి
 పరమపావన జీవన చరిత గల్గి
 కులపు గౌరవ మర్యాద లెలమి నిలిపి
 ధన్యలౌ కమ్మవనితల దలపవలయు
 కలిమిలేముల భర్తలఁగలసిమెలసి
 అత్తమామల నత్యంత మాదరించి
 కన్న సంతాన సౌభాగ్యకాంక్ష నెసగు
 కమ్మవనితల యశమెంతుఁ గలలనైన
 రణరాజ్యతంత్రానురక్తికి శక్తికి
 రత్నమౌ రాణిరుద్రమ్మ సాక్షి
 ఘనకీర్తిమంతుల గనెడి భాగ్యమ్ముకు
 పెమసాని నాగాంబ పేరు సాక్షి.
 చెదరని యభిమాన శీలసంపత్తికి
 సాయపనేని సత్సతులు సాక్షి
 కావ్యమ్ము వ్రాయింప కవిత మెచ్చుగ
 చిరుమామిళ్ళ శ్రీ వెంగమాంబ సాక్షి
 సంఘ సేవకు రాజ్యలక్ష్మి సాక్షి
 ధ్యానయోగముకు తిరుపతమ్మ సాక్షి
 తరతరాలకు కులదీప్తి వరల జేయు
 కమ్మకులకాంతల భజింతుఁ గరములెత్తి

సూర్యదేవర రవికుమార్

ఐకమత్యమే యేరికి నైన వృద్ధి
 కారణం బగు గావున గాఢమైత్రి
 గలిగి మనమెల్ల స్వీయసంఘంబు కొరకు
 సంతతము శ్రద్ధతో కృషి సల్పవలయు
పత్తిపాటి రంగప్పనాయుడు, అనంతపురం

ఆవు రంగు పాలనుబట్టి తెలుస్తుందా!

కొనేరు రామకృష్ణారావు, 1932
 కోయి రామారావు 1951, రావినూతల, ప్రకాశం
 క్రొత్త జగ్గయ్య చౌదరి 1903, సంగంజాగర్లమూడి, గుంటూరు
 గంగినేని వెంకటేశ్వరరావు, 1924, గురప్పనాయుడుపాలెం, గుం.
 గవిని దుర్గాప్రసాద్ 1929, జంపని గుంటూరు
 గవిని భాస్కరరావు 1938, జంపని, గుంటూరు
 గవిని వెంకట కృష్ణారావు, 1914 జంపని, గుంటూరు
 గాలి గుణశేఖర్ 1955, తిరుత్తణి, తమిళనాడు
 గాలి సుబ్బారావు 1953, కళ్లగుంట, గుంటూరు జిల్లా
 గుత్తా వీర రాఘవయ్య చౌదరి, 1919, గుత్తావారిపాలెం, గుం.
 గొట్టిపాటి నరసింహస్వామి, 1936, సాతులూరు, గుంటూరు
 గొట్టిపాటి సుబ్బారాయులు 1917 కోనాపురం, అనంతపురం
 గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్య 1898, ఘంటసాల, కృష్ణా
 గోగినేని వెంకటరత్నం 1955, వక్కలగడ్డ, కృష్ణా
 చదలవాడ పిచ్చయ్య 1911, కొల్లూరు, గుంటూరు
 చలసాని ప్రసాద్, 1932
 చలసాని లక్ష్మీనారాయణ వర్మ 1895 కలువపాముల, కృష్ణా
 చింతమనేని వేదవతి 1931, దుగ్గిరాల, గుంటూరు
 చిన్నము హనుమయ్యచౌదరి 1923, కొత్తపాలెం, గుంటూరు
 చిరుమామిళ్ళ విజయ పార్థసారథి 1906, ముప్పాళ్ళ, కృష్ణా
 చిరుమామిళ్ళ సుబ్రహ్మణ్యకవి 1802 దుర్గి
 చెరుకూరి వీరయ్య 1931, జమ్మిగొలివేపల్లి, కృష్ణా
 చేకూరి రామారావు 1935, కృష్ణా
 జంగా శేషుబాబు 1947, లక్ష్మీపురం, ఖమ్మం
 జంగా హనుమయ్య చౌదరి 1888, వీరులపాడు, కృష్ణా
 జంపాల వేంకట నృసింహం 1892, దుగ్గిరాల, గుంటూరు
 జక్కంపూడి మునస్వామినాయుడు, 1918, కావేరిరాజపురం,
 జక్కంపూడి మునిరత్నం, 1948, కావేరిరాజపురం, తమిళనాడు
 జాయప నాయుకుడు 13వ శతాబ్ది ఓరుగల్లు
 జాస్తి పుల్లయ్య (సంగ్రామ్) 1942, ఉన్నవ, గుంటూరు
 జాస్తి వేంకటనరసయ్య 1910, పెదపూడి, గుంటూరు
 తాళ్లూరి ఆంజనేయులు, 1954, కారంచేడు, ప్రకాశంజిల్లా
 తాళ్లూరి రాఘవయ్య, 1905 అమృతలూరు, గుంటూరు
 తాళ్లూరి సత్యనారాయణ, 1935, కూచిపూడి
 తుమ్మల వెంకట్రామయ్య 1914, కొల్లూరు, గుంటూరు
 తుమ్మల సీతారామమూర్తి 1901, కావూరు, గుంటూరు
 తూమాటి దొణప్ప 1926, రాకట్ల, అనంతపురం
 త్రిపురనేని చలమయ్య, 1906 అంగలూరు, కృష్ణా

**భూమి నమ్ముక బ్రతుకు చుండిరి
 కమ్మవారలు పూర్వమున్
 భూమి అమ్ముక బ్రతుకుచుండిరి
 కమ్మవారలు నేడెట్
 మరచిపోవకు మరచిపోవకు
 మాన్యులౌ మనపూర్వులన్
 మరచిపోవకు తాతతండ్రుల
 మంచి మాటల నన్నిటిన్**

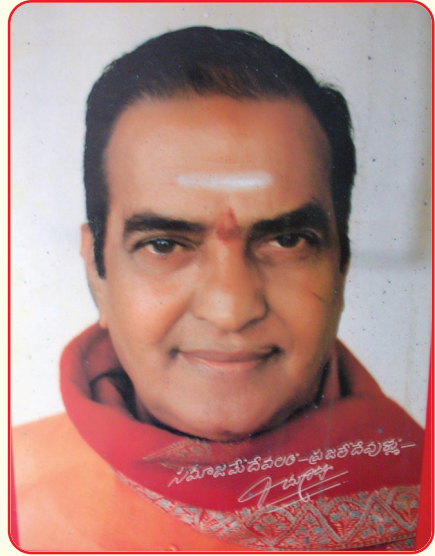
- త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరి

విద్యా విప్లవానికి మూలం భావ విప్లవం. సరియైన విద్య మూఢ నమ్మకాలను నిర్మూలించి హేతువాద దృక్పథాన్ని అలవర్చాలి. హేతువుకు మూలం ప్రశ్నించడం. ప్రశ్నించడం. ప్రశ్నించడం వల్ల నిజం శాస్త్రబద్ధంగా నిర్ధారించబడుతుంది. విషయంపై నమ్మకం పెరుగుతుంది. పరిపూర్ణంగా తెలుసుకున్న ఆనందం కలుగుతుంది. మొట్టమొదటగా హేతువాదాన్ని బహుళ ప్రచారం గావించి విషయ సంగ్రహణలో అశాస్త్రీయతను రూపుమాపే ప్రయత్నం చేసిన భావ విప్లవ వైతాళికుడు త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరి గారు చిరస్మరణీయులు.

పదువు రున్నచోట పారాలు వినువేళ
 నిదుర బోవు చోట చదువు వేళ
 సభల నున్న వేళ సద్దులేకుండగా
 మెలగు మయ్య నీవు తెలుగుబిడ్డ.
 దేశభక్తి పెంచు దివ్యగీతములను
 నెమ్మి తోడ మీరు నేర్వవలయు
 వాడ వాడ లండు పాడవలయు సుమ్మ
 దీక్ష గలిగి మీరు తెలుగుబిడ్డ.
 దేశమేదన్నచో తెలుగుదేశమనుము
 జాతియే దన్నచో తెలుగుజాతి యనుము
 వంశ మేదన్నచో తెలుగు వంశమనుము
 తెలుగు కీర్తిని చాటుము తెలుగుబిడ్డ.

చేబులో చేతులు పెట్టుకొని ఏమి జరుగుతుందో చూడటమే దురదృష్టం చేతులు పైకి మడచి ఎలా సరిచేయాలో చూడమే అదృష్టం.

త్రిపురనేని ప్రసాదరావు, 1906 అంగలూరు, కృష్ణా
 త్రిపురనేని మహారథి, 1930, పసుమర్రు, కృష్ణా
 త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరి, 1887, అంగలూరు, కృష్ణా
 త్రిపురనేని వెంకటేశ్వరరావు 1929, అంగలూరు, కృష్ణా
 త్రిపురనేని శ్రీనివాస్, 1963 అంగలూరు, కృష్ణా
 దుర్గిరాల బలరామకృష్ణయ్య 1905, అంగలూరు, కృష్ణా
 దొప్పలపూడి అనసూయాదేవి 1919 రేటూరు, గుంటూరు
 దొప్పలపూడి రాధాకృష్ణమూర్తి 1941, పొన్నూరు, గుం. జిల్లా
 దొనేపూడి రాజారావు 1925, కొయ్యగూరపాడు, కృష్ణా
 ధనేకుల వెంకటేశ్వరరావు 1940 గుంటూరు
 నన్నక రంగారావు 1926 ముసినిగుంట, కృష్ణా
 నన్నపనేని రాజకుమారి, సిరిపురం, గుంటూరు జిల్లా
 నర్రా నరసయ్య, 1948 రేమిడిచర్ల, గుంటూరు జిల్లా
 నర్రా వెంకయ్య చౌదరి 1920 తళ్లూరు, గుంటూరు
 నల్లపనేనిన మార్కండేయులు 1934, ప్రకాశం జిల్లా
 నల్లమోతు పాపయ్య చౌదరి 1928, శలపాడు, గుంటూరు
 నల్లూరి రామయ్య, 1935, కృష్ణా
 నల్లూరి వెంకట్రాయుడు 1937, గుంటూరు జిల్లా
 నాగభైరవ కోటేశ్వరరావు, 1931, రావినూతల, ప్రకాశం
 నాగభైరవ దేసింగురావు 1936, రావినూతల, ప్రకాశం
 నాగినేని భాస్కరరావు 1949, బినిగండ్లపాడు, ఖమ్మం
 నాగినేని వెంకటప్పయ్య, 1871, అమ్మనబ్రోలు, ప్రకాశం
 నార్ల చిరంజీవి, 1925, కాటూరు, కృష్ణా
 నార్ల వెంకటేశ్వరరావు, 1908 జబల్పూర్
 నూతలపాటి గంగాధరం, 1939, చిత్తూరుజిల్లా
 పండా సీతారాణి, 1959, ప్రాపర్రు, గుంటూరు జిల్లా
 పరుచూరి ఫణికుమార్ 1959 పంటబుర్లు, నిజామాబాద్
 పరుచూరి శ్రీనివాసరావు, 1940 కోలవెన్ను, కృష్ణా
 పాటిబండ్ల రజని 1966 తిరువూరు, కృష్ణా
 పాటిబండ్ల వీరయ్య 1867 దీపాలదినైపాలెం, గుంటూరు
 పాటిబండ్ల వెంకటపతిరాయలు 1914 వీరులపాడు, కృష్ణా
 పాటిబండ్ల వెంకట్రామయ్య చౌదరి 1893 వీరులపాడు, కృష్ణా
 పాపినేని శివశంకర్ 1953, నెక్కల్లు, గుంటూరు జిల్లా
 పాములపాటు బుచ్చినాయుడు, 1907, నిడుబ్రోలు, గుంటూరు
 పిన్నమనేని పాములయ్య 1956 గుడిపూడి గుంటూరు జిల్లా
 పుట్టగుంట రాయప్పచౌదరి 1917 నల్లూరు, గుంటూరు
 పుతుంబాక శ్రీకృష్ణయ్య 1896 పెదపాలెం, గుంటూరు
 పులిచర్ల సాంబశివరావు 1946, గుంటూరు

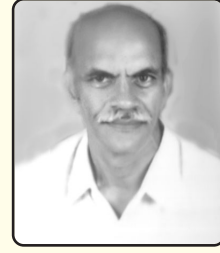

1980లలో మరల ఒకసారి కమ్మ సింహపు గళం గర్జించింది. రాష్ట్ర దేశ రాజకీయాలలో వేడి పుట్టింది. కమ్మ వారు కీలక పాత్ర పోషించారు. తెలుగుదేశం ఆవిర్భవించింది. ఆత్మగౌరవం నిద్రలేచింది. నట సామ్రాట్ నందమూరి తారకరాముడు అధ్యక్షుడు అయ్యాడు. నేల నాలుగు చెరగులా రివ్వున తిరిగి గెలిచాడు. ముఖ్యమంత్రి అయ్యాడు.

ఆత్మగౌరవశక్తి నడుగంటనీక
 సంఘాభిమానంబు సడలిపోనీక
 పూర్వగౌరవమును పొల్లుబోనీక
 ఐకమత్యజ్యోతి నారిపోనీక
 పదుగురిలో తలవంపు గాకుండ
 అన్యోన్య వైషమ్య మసలెత్తకుండ
 ఆత్మ సంఘోన్నతి కడ్డురానీక
 సమయంబు రవ్వంత జారిపోనీక
 కాలంబు వ్యర్థంబుగా జేసుకొనక
 విజయపతాకంబు వినువీధి కెగయ
 ఆత్మ సంఘోన్నతి కపసరమైన
 భవితవ్యమును దీర్చు బాధ్యతమీది
 గౌరవంబును నిల్పు భారంబు మీది”
 - కొసరాజు రాఘవయ్య చౌదరి, అప్పికట్ల

విజయాన్ని సాధించటంలో అన్నిటికంటే నీ స్వీయసంకల్పమే గొప్ప పాత్ర పోషిస్తుంది.

పులిచర్ల సుబ్బారావు 1940, గుంటూరు
 పెద్ది సాంబశివరావు 1943, ఉన్నవ, గుంటూరు
 పైడి లక్ష్మయ్య 1904, అచ్చంపల్లి, అనంతపురం
 పోపూరి లలితకుమారి, 1950 యడ్లపాడు, గుంటూరు జిల్లా
 పొలవరపు సీతారామయ్య, 1918 మోరంపూడి, గుంటూరు
 బండ్రమూడి సత్యనారాయణ 1944, వింజనంపాడు, గుం.
 బీరం సుందరరావు 1956, అద్దంకి, ప్రకాశం
 బొడ్డులూరి నారాయణరావు 1925, వల్లభరావుపాలెం, గుం.
 బొల్లు వెంకయ్య, జవ్వాజి వెంకయ్య 1921, కుంకలగుంట, గుం.
 బోడేపూడి వేంకటరావు, 1900, జిల్లేపల్లి, గుంటూరు
 బోడేపూడి శ్రీరాములు 1901, కంతేరు, గుంటూరు
 బోడేపూడి సీతారామయ్య 1922, గుంటూరు జిల్లా
 మన్నవ గంగాధరప్రసాద్, 1965, చిత్తూరు
 మన్నవ భాస్కరనాయుడు 1936, బండార్లపల్లి, చిత్తూరు
 మన్నె నాగేశ్వరరావు 1937
 మిక్కిలినేని పరంధామయ్య 1906,కోలవెన్ను, కృష్ణా
 మిక్కిలినేని భగవంతురావు 1918, అమృతరావు, గుంటూరు
 మిక్కిలినేని రాధాకృష్ణమూర్తి, 1916 లింగాయపాలెం, గుం.
 ముక్కామల రాఘవయ్య, 1908 చినపరిమి, గుంటూరు
 మేకా బాపన్న 19 శతాబ్ది ఆచంట, పశ్చిమగోదావరి
 మేడసాని మోహన్ 1955 నడింపల్లి, చిత్తూరు
 యడ్లపల్లి దేవయ్య చౌదరి 1909 పచ్చలతాడిపర్రు, గుంటూరు
 యలమంచి అప్పయ్య 1893 మోపర్రు, గుంటూరు
 యలమంచిలి వెంకటేశ్వరరావు, 1912, కృష్ణా
 యార్లగడ్డ రంగనాయకులు చౌదరి 1915, కారంచేడు, ప్రకాశం
 యార్లగడ్డ వేంకట సుబ్బారావు చౌదరి, 1920, నల్లూరు, గుం.
 రాటకొండ సుబ్బయ్య, సుదర్శనం. 1927, మదలపల్లె, చిత్తూరు
 రావి రంగారావు, 1952, అగతవరప్పాడు, గుంటూరు
 రావెల సాంబశివరావు 1941 నేలపాడు, గుంటూరు
 రావెళ్ల వేంకట రామారావు 1929, అందుకూరు, గుంటూరు
 లగడపాటి భాస్కరనాయుడు, 1935, సనకుప్పం, చిత్తూరు
 లింగుల కోనేటప్ప, ఛాయాపురం, అనంతపురం
 వంకలపాటి రామచంద్రచౌదరి, 1937
 వట్టికూటి సాంబశివరావు, 1949 దొప్పలపూడి, గుం.జిల్లా
 వట్టికొండ రంగయ్య 1913, వీరులపాడు, కృష్ణా
 వట్టికొండ రామకోటయ్య 1928 అలీనగరం, ఖమ్మం
 వట్టికొండ విశాలక్ష్మి 1920, నంబూరు గుంటూరు జిల్లా
 వట్టికొండ వెంకట నరసయ్య, 1924, అలీనగరం, ఖమ్మం

డా॥ సూర్యదేవర రవికుమార్

పశువైద్యునిగా 33 సం॥రాలు సేవచేసి
 పదవీ విరమణ చేశారు. ప్రాచీన, ఆధునిక
 కవిత్వాలపై ఆసక్తి.

రాసిన గ్రంథాలు: విఘ్నేశ్వర చరిత్ర

శ్రీ కాణిపాక వినాయక శతకం

వ్యాససుధ

ఆరు నెలల తెలుగు కవితలు -

ఒక పరిశీలన

స్నేహగీతం (కవితా సంకలనం)

అజరామర వాఙ్మయమూర్తి-

తుమ్మల సీతారామమూర్తి

హయలక్షణ విలాసం

బాలల బొమ్మల సరోజినీ నాయుడు

దయానంద మహర్షి

రవి కిరణాలు

సినిమా పాటలతో ఏమున్నది?

జానకీ రాఘవం.

సంచార వాణి :: 9441547360

స్థిరవాణి : 0863-2245784

కమ్మకులమున బుట్టిన కారణమున
 నేను గర్వించుచున్నాను దాని ఘనత
 తెలుగు సంస్కృతి కొకయింత వెలుగునిచ్చె
 తెలుగు చరితకు పిసరంత చెలువు గూర్చె

- నాగభైరవ కోటేశ్వరరావు

కల నిజం కావటం ఇంద్రజాలం లాగా జరగదు, దానికి స్వేదం, దృఢ నిశ్చయం, కఠిన శ్రమ కావాలి.

వడ్లమూడి గోపాలకృష్ణయ్య, 1928 కౌతవరం, కృష్ణా
 వడ్లమూడి రామచంద్రయ్య చౌదరి, 1890, కొవ్వలి, ప.గోదావరి
 వడ్లమూడి వెంకటరత్నం, 1890 మోపర్రు, గుంటూరు
 వల్లభనేని అశ్వనీకుమార్, 1942, కాకరవాడ, కృష్ణా
 వల్లభనేని కాశీవిశ్వనాథం, 1920, పెదముక్తేవి, కృష్ణా
 వల్లభనేని హనుమంతరావు, 1935, నాదెండ్ల, గుంటూరుజిల్లా
 వల్లూరిపల్లి లక్ష్మి 1936, పెనుగంచిప్రోలు, కృష్ణా
 వాసిరెడ్డి భాస్కరరావు 1940
 సోంపల్లి బాపయ్య చౌదరి 1931, గుంటూరు జిల్లా
 వాసిరెడ్డి మోహనరావు 1948, తుమ్మపూడి గుంటూరుజిల్లా
 వాసిరెడ్డి వెంకట సుబ్బదాసు 1860 తుమ్మపూడి, గుంటూరుజిల్లా
 వాసిరెడ్డి వెంకట సుబ్బయ్య 1900, వడ్లమూడి, గుంటూరుజిల్లా
 వెలగపూడి దానయ్య చౌదరి 1895 ఎనమలకుదురు, కృష్ణా
 వెలువోలు నాగరాజ్యలక్ష్మి 1959, అమృతలూరు, గుంటూరుజిల్లా
 వెలువోలు సీతారామయ్య 1907 అమృతలూరు, గుంటూరు
 వేగుంట మోహనప్రసాద్ 1942, వట్లూరు, పశ్చిమగోదావరి
 వేములపల్లి శ్రీకృష్ణ 1917, బేతపూడి, గుంటూరు జిల్లా
 శాఖమూరి శ్రీకళ్యాణి 1974, గుంటూరు
 శాఖమూరి అనంత పద్మనాభ ప్రసాద్, 1906 కృష్ణా
 శెట్టిపల్లి వెంకటరత్నం చౌదరి 1914, కొవ్వలి, పశ్చిమగోదావరి
 సజ్జా వెంకటరత్నం 1942 కూచిపూడి, గుంటూరు జిల్లా
 సాయప వేంకటాద్రి నాయుడు 15వ శతాబ్ది గండికోట
 సింగమనేని మునిసుందరం 1937, పారకాల్వ, చిత్తూరు
 సీతా సుధాకర్ 1959
 సుంకర సత్యనారాయణ 1909 ఈడుపుగల్లు, కృష్ణా
 సుఖవాసి మల్లికార్జునరావు 1947 నల్లూరిపాలెం, గుంటూరు
 సూర్యదేవర రవికుమార్ 1947, పేటేరు, గుంటూరు జిల్లా
 సూర్యదేవర వాసుదేవ్ 1943, చేబ్రోలు, గుంటూరు జిల్లా
 సూర్యదేవర సంజీవదేవ్ 1924, తుమ్మపూడి, గుంటూరు జిల్లా

తెలుగు భాషను మరవ వద్దుర
 తెలుగు సంస్కృతి విడువ వద్దుర
 మాతృభూమియు, మాతృభాషయు
 మాతృ సంస్కృతి మిన్న సోదర

సంపాదకీయం

ఈ ప్రత్యేక సంచికకు సంపాదకుడిగా పని చేసే అవకాశం ఇచ్చిన పాలకవర్గానికి ధన్యవాదాలు. ఎంతోమంది తమ సమయాన్ని, ధనాన్ని వితరణగా ఇస్తూ, తాము చేస్తున్న పనులకు అక్షరరూపం కల్పించే అవకాశం ఇవ్వడం నా అదృష్టం.

వీలయినంత వరకు గత ముఖ్య సంఘటనలను, ప్రగతి సోపానాలను, త గుర్తు చేయటానికి ప్రయత్నించాను. ఇంకా పలువురిని కలిసి మాట్లాడితే మరికొన్ని విషయాలు తెలిసే అవకాశం ఉంది. కాని పరిమిత వనరులతో నా శక్తి కొలది పూర్తి చేశాను.

10 సం॥రాలు పూర్తిచేసుకున్న బాలికల పసతిగృహం గురించి మాత్రమే చెప్పాలను కున్నాం. కానీ అందులో ఉంటున్న బాలికలను గురించి చెప్పకపోతే అసమగ్ర మౌతుందని, వారికి ప్రేరణ కలిగించే మాటలు, గాధలు కూడా ఉంటే బాగుంటుందనిపించింది. మనవారిలో ప్రముఖులను ఒక్కొక్కరి గురించి ఒక్క గ్రంథమే వ్రాయవచ్చు. అలాగని ఆగకుండా రేఖామాత్రంగా తెలియజేశాను. ఇలా మొత్తం నాలుగు విభాగాలుగా ఈ ప్రత్యేక సంచిక రూపొందించ బడింది. అంతర్జాల సౌకర్యం అందుబాటులో ఉన్న వ్యక్తి ప్రపంచంలో ఏమూలన ఉన్నప్పటికీ, దర్శించగల విధానంలో కూడా దీనిని ఉంచడానికి వీలుగా చేశాము. ఇందుకు పాలకవర్గం నాకు ఎటువంటి ఆంక్షలు, పరిమితులూ విధించలేదు. కనుక దీనిలోని లోపాలకు పూర్తి బాధ్యత నాదే.

నాకు సహకరించిన పాలక వర్గానికి, సభ్యులకు, రచయితలకు, సిబ్బందికి, బాలికలకు, సాంకేతిక రూపకర్తలకు ధన్యవాదములు.

పెద్ది సాంబశివరావు
 94410 65414

చిన్న పనులను సరిగా చేయగల నేర్పు గలవారే పెద్ద పనులను నిక్కచ్చిగా చేయగల నైపుణ్యం పెంచుకుంటారు.